

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

S P R E N D I M A S

2026 m. balandžio 24 d. Nr. 21RE-
(AG-209/05-2026)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš narių Vytauto Kurpuveso (pranešėjas), Ingos Lipnickienės (Komisijos posėdžio pirmininkė) ir Ingos Morkvėnienės, sekretoriaujant Ramūnei Misevičiūtei, dalyvaujant pareiškėjui, trečiajam suinteresuotam asmeniui ir jos atstovei, viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka vaizdo konferencijos būdu išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo skundą atsakovui Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus (*trečiasis suinteresuotas asmuo*).

Komisija

n u s t a t ė :

Pareiškėjas skundu Komisijos prašo: 1) panaikinti Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Tarnyba) direktoriaus 2026-02-05 raštą Nr. S-339; Tarnybos (duomenys neskelbtini) vaiko teisių apsaugos skyriaus (toliau – ir Skyrius, VTAS) 2025-11-17 sprendimą Nr. 1SD-15163; Skyriaus 2025-09-03 sprendimą Nr. 1VSV-5517 (toliau – atitinkamai 2026-02-05, 2025-11-17, 2025-09-03 Sprendimai, kartu vadinami Sprendimais); 2) įpareigoti per Komisijos nustatytą laiką pareiškėjo 2025-06-27 pateiktą skundą Nr. 1PR-547, taip pat vaiko motinos nuo 2025-06-27 iki 2025-07-15 pateiktus pranešimus reg. Nr. 1PR-547, 1GD-17022, 1GD-17023, 1GD-17024, 1GD-17025, 1GD-17026, 1GD-17033, 1GD17037, 1GD-17504, 1GD-17512, 1GD-17881 ir 1VTP-3948 (toliau – ir pranešimai) išnagrinėti iš naujo ir priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Paaikšino, kad 2026-02-05 Sprendime nurodyta, kad Skyriuje laikotarpiu nuo 2025-06-27 iki 2025-07-15 gauta dvylika pranešimų. 2025-11-17 Sprendime nurodyta, kad reikalinga nuomonė dėl 2025-06-27 skunde nurodytų aplinkybių, taip pat dėl vaiko motinos 2025-07-03, 2025-07-09 ir 2025-07-15 pateiktų paaiškinimų bei 2025-07-15 gautą policijos pranešimą. Šios aplinkybės su pareiškėju nebuvo tikslinamos, su pranešimų konkrečiu turiniu jis nebuvo spėjęs tinkamai susipažinti, taigi dėl jų pasisakyti neturėjo galimybės ir objektyviai išklaustyta nebuvo. Telefoninio pokalbio metu nežinojo, dėl kokių skundų ir jų aplinkybių skambinama, todėl iš esmės kalbėjo tik dėl savo 2025-06-27 (reg. Nr. 1PR-547) skundo turinio. Todėl 2025-11-17 Sprendimo išvados (kad pokalbis buvo tinkamas; specialistė teisingai paaiškino, kad ji atlieka vaiko situacijos vertinimą, o ne tyrimą, sudarė sąlygas pareiškėjui laisvai pasisakyti apie tai, kas jam reikšminga, pateikti papildomus paaiškinimus ir / ar patikslinimus raštus, o juos gavusi prijungė prie atliekamo vaiko situacijos vertinimo; pokalbio metu specialistė tikslinosi aplinkybes) yra deklaratyvos, o 2026-02-05 Sprendimu joms formaliai pritarta.

2025-11-17 Sprendimo išvada, kuriai formaliai pritarta 2026-02-05 Sprendimu (kad vaikščiojimas aplink motinos namų langus, beldimas, reikalavimas sudaryti pareiškėjui sąlygas per langus stebėti ją ir vaiką, nėra susijęs su jokio vaiko poreikio tenkinimu), vertintinos kaip ribojančios pareiškėjo teisę atvykti pas vaiką tiek pagal teisės aktus, tiek pagal 2025-05-16 Teismo nutartį jį pasiimti į jo gyvenamąją vietą (prie įėjimo durų), yra deklaratyvos ir nepagrįstos bylos duomenimis. Nėra

objektyvių duomenų, kad dėl to realiai, bet ne hipotetiškai, buvo pažeisti vaiko interesai (vaikas pradėtų nerimauti verkti ir pan.). Teismo 2025-05-16 nutartyje numatytas vaiko perdavimas/priėmimas vaiko gyvenamojoje vietoje, o ne gatvėje, todėl pareiškėjas teisėtai atvykdavo paimti vaiko į jo gyvenamąją vietą. Terasoje yra lauko durys, per kurias vaiko motina dažnai išnešdavo vaiką ar grįždavo su vaiku jį grąžinus, be to, nėra draudžiama atvykti pasiimti / grąžinti vaiką prie įėjimo į butą durų, domėtis vaiku, pamatyti jo gyvenamąją aplinką, padėti paruošti vaiką perdavimui ir pan. Sprendimuose šios aplinkybės teisiškai nevertintos, deklaratyviai ir šališkai konstatuojant, kad Skyrius siūlo ne tik visą atsakomybę dėl negalėjimo / negebėjimo / nenoro bendradarbiauti perkelti vaiko motinai, bet ir kritiškai, atsakingai įsivertinti savo paties elgesį, permąstyti ar jis atitinka pozityvaus bendravimo principus, ar yra visada pagarbus bei skatinantis bendradarbiavimą. Tokiu būdu iš esmės neskiriant priežasties ir pasekmės ir paneigiant vaiko motinos pareigą kooperuotis ir bendradarbiauti su vaiku susijusiais klausimais ir sudaryti pareiškėjui sąlygas dalyvauti auklėjant vaiką visais atvejais, nepriklausomai nuo motinos norų, susiklosčiusių santykių, emocinės būsenos ir pan., išvada, kad Skyrius vaiko situacijos vertinimo metu negavo objektyvių duomenų, kurie sudarytų pagrindą konstatuoti piktnaudžiavimą motinos valdžia, kliudant vaikui ir pareiškėjui bendrauti ir dalyvauti jį auklėjant, yra nepagrįsta ir deklaratyvi. Be to, pareiškėjas nėra atsakingas už vaiko motinos negebėjimą valdyti emocijų (atvejo vadybos metu jai buvo siūloma įvairi psichologo pagalba, mediacija ir pan., tačiau ji viską ignoravo), nenorą bendrauti, nerimą ir savijautą. Tarnyba turėjo užtikrinti, kad vaiko motinai būtų suteikta reikiama specialistų pagalba.

Prieš 2025-09-03 Sprendimo priėmimą, 2025-09-01 telefonu bendrauta su specialiste D. B., tačiau išanalizavus 2025-09-03 sprendimą matyti, kad telefonu išsakyta pozicija nebuvo motyvuotai įvertinta, taip neatskleidus konfliktinės situacijos esmės. Specialistė nurodė, kad niekas jokio tyrimo neatliks, nes atliekamas vaiko situacijos vertinimas, ir leido laisva forma pasisakyti dėl to, dėl ko pareiškėjas manė esant reikalinga. Pareiškėjas kalbėjo apie savo 2025-06-27 skundą, pagal kurį buvo priimtas sprendimas pervertinti ankstesnį sprendimą, tačiau šios aplinkybės 2025-11-17 ir 2026-02-05 Sprendimuose vertintos formaliai ir nemotyvuotai. Specialistė pokalbio metu neturėjo papildomų klausimų dėl vaiko motinos pateiktų net 12 pranešimų, kuriuos pareiškėjas gavo tik po pateikto prašymo 2025-08-22, todėl dėl jų kiekio nebuvo spėjęs su jais susipažinti. Be to, Skyriaus gauta vaiko motinos pateikta video ir audio medžiaga iki šiol nebuvo pateikta, todėl dėl jų pateikti poziciją galimybė nebuvo suteikta. Taigi buvo pažeista jo teisė būti išklausytam. 2025-11-17 Sprendime dėstoma, kad specialistė neva tikslinosi kai kurias pasakojimo vietas, pradedant pokalbį informavo, kad atliekant naikinamo vaiko situacijos vertinimo sprendimo vertinimą iš naujo reikalinga pareiškėjo nuomonė dėl 2025-06-27 skunde nurodytų aplinkybių, dėl motinos 2025-07-03, 2025-07-09 ir 2025-07-15 pateiktų paaiškinimų, 2025-07-15 gauto policijos pranešimo. Tačiau tokia išvada yra formali, prieštaringa ir neatitinka faktinių bylos aplinkybių, nes pokalbis buvo formalus ir lakoniškas. Akivaizdu, kad pokalbio metu objektyviai dėl visų 12 skundų pasisakyti neturėjo galimybės, nes pokalbio laikas iš anksto nebuvo derintas, buvo paskambinta darbo metu, todėl pareiškėjas nebuvo pasiruošęs pokalbiui, o konkretūs klausimai nebuvo užduodjami. Be to, darbuotoja, matydama, kad pozicijos yra akivaizdžiai tarpusavyje prieštaringos, iš esmės rėmėsi tik vaiko motinos grįžtais paaiškinimais. Šios aplinkybės 2025-11-17 ir 2026-02-05 Sprendimuose vertintos formaliai ir nemotyvuotai. 2026-02-05 Sprendime nurodyta, kad Skyriaus specialistai neturi objektyvių galimybių išklausti kiekvieno iš tėvų nuomonę dėl kiekvieno epizodo, atskirai analizuoti bei rinkti juos patvirtinančius / paneigiančius įrodymus, kas tik patvirtina Sprendimo nepagrįstumą, nes nebuvo siekiama atskleisti situacijos esmės.

2025-09-03 Sprendime nurodyta, kad: nepakanka objektyvių duomenų, galinčių patvirtinti, kad vaiko mama piktybiškai pažeidžia teismo nutartimi patvirtintos nutarties sąlygas; kad Tarnyba nėra įgaliota užtikrinti teismo sprendimų (nutarčių) vykdymą; vaiko mama pateikė Skyriui susirašinėjimo su vaiko tėvu išklotines, kad vaiko tėvui buvo pateikti kompensavimo už dienas, kuriomis vaikas sirgo, siūlymai; motina nėra teismo įpareigota dalyvauti vaiko ir tėvo bendravimo metu, nėra pagrindo teigti, kad sklandus vaiko ir tėvo bendravimas priklauso išimtinai dėl mamos indėlio ir dalyvavimo, vaiko tėvas turi imtis ir savarankiškų veiksmų, siekdamas išlaikyti vaiko dėmesį. Tačiau tokia išvada yra formali, deklaratyvi ir nepagrįsta, net nenurodant, kas konkrečiai buvo vertinta, nors pareiškėjas buvo pateikęs patvirtinančius įrodymus, nesistengta surinkti papildomus įrodymus ir atskleisti situacijos esmę.

(Tarnybos atstovams sudalyvauti nuotolinio vaiko ir pareiškėjo pokalbio metu, siekiant išsiaiškinti kaip elgiasi ir jaučiasi vaikas, ką tuo metu daro vaiko motina, kur ji būna, kaip vaikas jaučiasi, kai jo motina prie jo neprieina viso pokalbio metu (vaizdo pokalbiai buvo teikti Skyriui)). Specialistai taip pat galėjo sudalyvauti vaiko priėmimo – perdavimo ir patys įsitikinti, dėl kokio „vaiko režimo“ vaikas ilgą laiką negali būti perduodamas 10–10.45 val., t. y. ką faktiškai iki to laiko veikia vaiko motina ir vaikas ir pan., tačiau tokie elementarūs organizaciniai dalykai Skyriui iki šiol neįveikiami ir nebuvo padaryti, siekiant išsiaiškinti tikrąsias kliudymo bendrauti vaikui ir man priežastis. Tarnybai suteikta teisės aktų nustatyta tvarka dalyvauti neturtinio pobūdžio teismo sprendimų, priimtų dėl vaiko, vykdymo procese (Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo (toliau – VTAPI) 50 straipsnio 1 dalies 15 punktas). Be to, Tarnybos pareiga ginti ir užtikrinti vaiko teises ir atstovauti jo teisėtiems interesams savivaldybių teritorijose visą parą, t. y. užtikrinti ir imtis visų priemonių, kad vaikui nebūtų kliudoma bendrauti (kontaktiniu ir nuotoliniu būdu) su skyriumi gyvenančiu tėvu, esant tokiems pažeidimams dėl piktnaudžiavimo motinos valdžia taikyti teisines pasekmes (patraukti administracinę atsakomybę ir kt.) teisės aktų nustatyta tvarka. Vaiko ir tėvo bendravimą reglamentuoja ne tik Teismo nutartis, bet ir eilė kitų teisės aktų – Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija, Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos Civilinis kodeksas, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo (toliau – LAT) praktika.

2025-09-03 Sprendime nurodyta: „nepakankamos vaiko atstovų pagal įstatymą žinios ir įgūdžiai, susiję su vaiko raida ir branda, dėl kurių vaiko atstovai pagal įstatymą nesugeba tinkamai tenkinti vaiko poreikių, užtikrinti jo amžių bei poreikius atitinkančios raidos“. Tačiau nesuprantama, kokių pagrindų, ir už ką ir kokių pagrindų šios kritinės, formalios ir deklaratyvios išvados yra pareiškėjo atžvilgiu. Teiginiai, jog tam tikrose situacijose pareiškėjo elgesys nebuvo orientuotas į vaiko amžių, emocinę būseną ir poreikius, o konflikto su vaiko motina eskalavimas, reikalavimai perduoti vaiką neatsižvelgiant į jo režimą, triukšmavimas vaiko gyvenamojoje aplinkoje bei įtampą keliantis bendravimas sudarė vaikui nesaugią emocinę aplinką, taip pat nurodyti deklaratyviai, nemotyvuotai ir nepagrįstai.

2025-09-03 Sprendime nurodyta, kad rizikos veiksnys nustatomas vaiko tėvui, remiantis gauta informacija apie tai, kad atvykęs į vaiko gyvenamąją vietą tėvas veržėsi į mamos ir vaiko gyvenamąją vietą, dėl ko vaikas patyrė stresą; (*duomenys neskelbtini*) PK Skyrių informavo, kad inicijuota teisena dėl Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 73 straipsnio 1 dalies. Tačiau nesuprantama, apie kokią konkrečią datą ir laiką kalbama, kokiais faktiniais įrodymais daromos išvados, kad pareiškėjas neva veržėsi į vaiko ir motinos gyvenamąją vietą ir vaikas patyrė stresą. Dėl šių aplinkybių 2025-09-01 pokalbio metu nebuvo kalbama, todėl išvados padarytos nepagrįstai, remiantis tik vaiko motinos manipuliaciniais paaiškinimais, nesiekiant išsiaiškinti kaip tai galėjo realiai pažeisti vaiko interesus. Aplinkybė, kad inicijuota teisena dėl ANK savaimė nieko nereiškia, nes pareiškėjui nėra surašytas administracinio nusižengimo protokolas pagal ANK 73 straipsnio 1 dalį. Sprendimuose formaliai ir nepagrįstai nurodyta, kad Tarnyba sutinka su Skyriaus vertinimu.

2025-09-03 Sprendime nurodyta, kad iš pateiktų abiejų vaiko atstovų pagal įstatymą tarpusavio susirašinėjimų ir įrašų matyti, kad tėvas pokalbių su vaiku metu nesiekia aktyviai įtraukti vaiko į bendravimą, jo sudominti ar užimti amžių atitinkančia veikla, nededa pastangų užmegzti kokybišką ryšį su vaiku, o bendravimą nukreipia į motinos kritiką ir reikalavimų jai kėlimą; taip pat į bendravimą įtraukia ir trečiuosius asmenis, kurie taip pat savo dalyvavimu tik didina konfliktą; šiais veiksmais neužtikrinama vaiko teisė į saugią ir ramią bendravimo aplinką. Tačiau nesuprantama, apie kokius konkrečius susirašinėjimus kalbama ir kokių būdu pareiškėjas vaiką galėtų įtraukti į susirašinėjimą, kokio konkretaus laikotarpio ir kokių pagrindų daromos išvados apie realias pastangas nuotoliu bendraujant su vaiku, visiškai nesiaiškinant vaiko motinos realiai dedamų pastangų. Nenurodyta, apie kokius konkrečius asmenis eina kalba ir kaip jų dalyvavimas realiai prieštarauja vaiko interesams ir kokiais įrodymais ir kokią teisę Skyrius turi reikšti pastabas kokius asmenis pareiškėjui (ne)įtraukti į pokalbį su vaiku. Jei kalbama apie pareiškėjo motiną, pagal CK 3.172 straipsnį tėvai turi sudaryti sąlygas vaikui bendrauti su artimaisiais vaiko giminaičiais, kitais vaiko giminaičiais, su kuriais vaiką sieja emociniai ryšiai, jeigu tai atitinka vaiko interesus. Buvo keli kartai, kai draugai trumpą laiką dalyvavo nuotolinio pokalbio metu, nes pareiškėjas norėjo, kad ir jie pabendrautų su sūnumi, jie taip pat norėjo. 2025-09-03 Sprendimą priėmusi specialistė pareiškėjo nuomonės dėl esminių prieštaravimų neišklausė.

2025-09-03 Sprendime nurodyta, kad rizikos veiksnys nustatomas abiem vaiko tėvams remiantis turima informacija, kad esant konfliktiniams tėvų santykiams, kai jie nesugeba susitarti, kaltina vienas kitą manipuliavimu ir geranoriškumo stoka, vaiko interesai lieka nuošalyje; tėvo elgesys, pasižymintis kontroliavimu, nepagrįstų reikalavimų kėlimu ir grasinimais, blogina situaciją, taip pažeidžiant vaiko teisę į saugią, stabilią ir nuo konfliktų apsaugotą aplinką; elgesys, kuris kelia vaikams tokius sunkius jausmus kaip baimė, kaltė, grėsmė ir nesaugumas, gali būti laikomas emociniu smurtu prieš vaikus. Pareiškėjo teigimu, nepagrįsta išvados dalis, kad rizikos veiksnys nustatomas ir pareiškėjui, teigiant, kad vaiko interesai lieka nuošalyje. Pareiškėjo veiksmai nukreipti į vaiko ir jo ryšio stiprinimą, bendravimo kokybės ir trukmės didinimą, bet mama tam sąmoningai sudaro kliūtis. Dėl jos kontroliavimo, nepagrįstų reikalavimų ir grasinimų išvada visiškai nepagrįsta ir deklaratyvi, nes į jokių kompromisus vaiko motina seniai neina (net nekalba su pareiškėju žodžiu perduodama / pasiimdama vaiką, į telefono skambučius neatsiliepia), o tik susirašinėja tekstinėmis žinutėmis. Dėl vaiko ir pareiškėjo interesų bendrauti ir dalyvauti jį auklėjant kartais tenka kalbėti griežtai ir dalykiškai, tačiau tai neprieštarauja vaiko interesams ir nereikia noro „kontroliuoti, grasinti, kelti nepagrįstus reikalavimus“ ir pan.

2025-09-03 Sprendime nurodyta, kad rizikos veiksnys nustatomas vaiko tėvui, remiantis jam paslaugas teikiančios specialistės pateikta informacija, kad darbas su paslaugų gavėju – vaiko tėvu – nevyksta, jis nebendradarbiauja, neįsiklauso į specialistų nuomones, atsisako priimti pagalbą, visų pokalbių metu teikia tik savo poziciją/nuomonę, nemotyvuotas priimti pagalbą. Tačiau ši informacija yra nepagrįsta, nes pareiškėjas lankėsi (*duomenys neskelbtini*) centro (toliau – Centras) organizuotuose renginiuose (kontaktiniu ir nuotoliu), kurie buvo organizuoti, todėl kreipėsi į šią įstaigą, prašydamas pagrįsti nurodytą poziciją ir pateikti visą VTAS apie pareiškėją teiktą medžiagą 2025 m. Iš Centro pareiškėjas gavo atsakymą su visais raštais, pateiktais VTAS 2025 m., iš kurių matyti, kad šiame punkte nurodyta informacija VTAS nebuvo teikta, todėl neaišku, kurioje grandyje atsirado „melagienos“ – Centre ar Skyriuje. Šios aplinkybės turėjo būti išsiaiškintos ir tinkamai motyvuotai įvertintos, tačiau jos 2025-02-06 Sprendime įvertintos formaliai, konstatuojant, kad atsižvelgiant į nustatytus Skyriaus veiklos trūkumus, Tarnyba paves Skyriaus vedėjui atkreipti specialistės dėmesį į būtinybę motyvuojant veiksmus remiantis iš kitų įstaigų / specialistų raštu ar žodžiu gauta informacija, aiškiai fiksuoti šios informacijos gavimo duomenis (datą, registracijos numerį ir kt.).

2025-09-03 Sprendime nurodyta, kad „rizikos veiksniai nustatomi tik vienam iš vaiko atstovų pagal įstatymą, o kitas vaiko atstovas pagal įstatymą geba užtikrinti vaikui saugią aplinką, jo teises bei geriausius interesus. <...> Atvejo vadybininkė, paskirta darbui su vaiko motina, teigiamai atsiliepia apie jos motyvaciją priimti pagalbą, bendradarbiavimą, indėlį į vaiko priežiūrą ir rūpinimąsi jo kasdieniais poreikiais bei sveikata.“ Tačiau, pareiškėjo teigimu, visų jo skundų pagrindas ir objektas buvo ir yra vaiko teisių ir geriausių interesų neužtikrinimas iš vaiko motinos pusės dėl jos piktnaudžiavimo valdžia, nepagrįstai kliudant bei ribojant vaiko ir pareiškėjo teisę bendrauti, bet ne dėl vaiko kasdienių poreikių neužtikrinimo. Todėl išvada, kuriai pritarta kituose Sprendimuose, yra deklaratyvi ir nepagrįsta, aplaidžiai tiriant pareiškėjo nurodytas aplinkybes (dėl vaiko ir mano bendravimo ir dalyvavimo jį auklėjant užtikrinimo, bet ne dėl vaiko kasdienių poreikių užtikrinimo). Be to, vaiko motina yra gerai įgūdžius įvaldžiusi manipuliante ir narcizė, kerštinga ir su institucijų atstovais bendrauja pagarbiai, nes tokiu būdu kuria rūpestingos mamos regimybę visais vaiko poreikių ir interesų aspektais. Vaiko ir pareiškėjo interesas bendrauti ilgą laiką lieka nuošalyje ir neginami, priimant deklaratyvius ir nepagrįstus sprendimus, suteikiant vaiko motinai impulsą toliau manipuluoti ir piktnaudžiauti valdžia, visiškai nevertinant savo elgesio kritiškai, nededant realių veiksmų vaiko ir pareiškėjo ryšio stiprinimui.

2026-09-03 Sprendime nustatyta, kad pažeista vaiko teisė į tinkamas gyvenimo sąlygas, numatyta VTAPI 13 straipsnyje (dėl tėvų nesutarimų, keliamos įtampos vaikui); vaiko tėvų nesutarimai neigiamai veikia vaiko emocinę būseną. Tačiau nesuprantama, kokiais įrodymais (faktinėmis aplinkybėmis – data, laikas, vieta, būdas, veiksmas, priemonės ir pan.) remiantis Sprendime padarytas ekspertinis neigiamo poveikio vaiko psichologinei būsenai vertinimas. Neaišku, ar šį sprendimą priėmusi specialistė turi bent minimalias mažamečio vaiko psichologijos žinias, be to, ji visiškai nedalyvavo nei viename susitikime (nei kontaktiniu būdu, nei nuotoliu) su vaiku ir pareiškėju. Susidaro įspūdis, kad tai ne įrodymais pagrįstas vaiko teises ginančios institucijos Sprendimas, o grindžiamas ji

priėmusios specialistės nuojauta ir prielaidomis apie vaiko emocinę būseną kažkuriuo metu (net neaišku kuriuo), paremtą vaiko motinos manipuliacijomis, kuriems netaikomas nei objektyvumo, nei pagrįstumo kriterijus. Išvada, kad „Tarnyba bei jos įgalioti teritoriniai skyriai iš esmės yra specializuota valstybės institucija, veikianti vaiko teisių apsaugos srityje bei išimtinai vaiko interesais, todėl vaiko teisių apsaugos specialistų vertinimai bei daromos išvados iš esmės yra specialios, ekspertinės“ yra deklaratyvi ir nepagrįsta bylos duomenimis, kad pareiškėjo elgesys kaip nors realiai neigiamai veikė vaiko emocinę būseną. 2026-02-05 Sprendimo teiginys, kad išvadų „konstatavimui nereikalaujama atlikti atskiro ekspertinio vertinimo kiekvienu individualiu atveju“ yra hipotetinė prielaidomis grįsta išvada dėl vaiko teisių pažeidimų, kuri nėra nei reali, nei pagrįsta, nei akivaizdi.

Iš 2025-09-03 Sprendimo turinio matyti, kad nors juo formaliai atsakoma į 2025-06-27 skundą, tačiau skunde nurodytos aplinkybės (įskaitant pateiktus susirašinėjimus 2025-05-17 – 2025-06-26, fotonuotraukas, „e.sveikatos“ išrašą) dėl vaiko ir pareiškėjo teisių pažeidimo (telefoninių vaizdo pokalbių srityje, vaiko perdavimo savaitgaliais (ne)kompensavimo, kai susitikimai neįvyko dėl vaiko ligos) liko nenagrinėti (sprendžiamos tik vaiko motinos nurodytos aplinkybės, dėl kurių pareiškėjui net nebuvo suteikta teisė realiai ir išsamiai pareikšti savo pozicijos). 2025-06-27 skunde pareiškėjas taip pat prašė įvertinti vaiko motinos veiksmus (neveikimą) dėl piktnaudžiavimo motinos valdžia, netinkamų sąlygų tiesioginiam ir nuolatiniam bendravimui su vaiku sudarymo (nesudarymo), informacijos apie vaiką teikimo (neteikimo) ar kitų teisės pažeidimų. Tačiau dėl to motyvuotai nepasisakyta, konstatuota, kad atliekant vaiko situacijos vertinimą nebuvo gauta duomenų, pagrindžiančių vaiko motinos piktybiškumą, tyčinį kludymą bendravimui su vaiku ar kitus teisės pažeidimus.

Iš vaiko motinos į bylą pateiktų paaiškinimų matyti, kad ji vaiko ir pareiškėjo bendravimą su vaiku vertina pirmiausia per tarp jos tėvų susiklosčiusių konfliktinių santykių, bet ne per vaiko interesų prizmę ir iš Teismo nutarties dėl bendravimo išskiria tik jai aktualų tekstą (dėl objektyvių priežasčių nutraukti pokalbį dėl vaiko emocinės būsenos, psichologinio saugumo, bendravimo komforto ir pan.) ir vedama asmeninių ambicijų daro išvadą, kad pareiškėjui labiau rūpi kontroliuoti jį per vaiką, nei reguliariai palaikyti ir stiprinti ryšį su vaiku. Pareiškėjas yra įsitikinęs, kad tėvai, siekdami kuo geriau užtikrinti vaiko teisę bendrauti su tėvais, turi bendradarbiauti ir lanksčiai spręsti išylančius klausimus. Remiantis LAT praktika, tėvų bendradarbiavimo ir kooperavimosi pareiga turi būti suprantama kaip maksimalių pastangų dėjimas tam, kad vyktų skyrium gyvenančio tėvo ir vaiko bendravimas, jeigu reikia ir su specialistų pagalba. Šiuo atveju nėra duomenų (tokių duomenų nei Tarnyba, nei Skyrius nereikalavo iš vaiko motinos ir motyvuotai dėl to nepasisakė), kad vaiko motina būtų dėjusi realias, adekvačias ir operatyvias pastangas kooperuotis ir bendradarbiauti su vaiko tėvu dėl bendravimo su vaiku nuotoliniu būdu, dėl vaiko ligos praleisto savaitgalio kompensavimo, informacijos apie vaiką teikimą. Iš esmės VTAS ginami ne vaiko interesai maksimaliai ir nevaržomai bendrauti vaikui ir pareiškėjui Teismo nutartyje nustatyta tvarka, bet vaiko motinos asmeninės ambicijos. Pareiškėjo manymu, būtinas Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įsikišimas ir šios situacijos nešališkas objektyvus teisinis įvertinimas.

Vilniaus miesto apylinkės teismo nagrinėjamoje byloje (*duomenys neskelbtini*), kurioje dalyvavo ir Skyriaus atstovė, 2025-09-22 posėdyje vaiko motina, pasisakydama dėl nuotolinio bendravimo (ne)užtikrinimo pagal nutarties rezoliucinės dalies 5 punktą (kurio laikotarpis aktualus ir šioje byloje), žodžiu Teismui paliudijo, kad „teismo nutartyje nurodyta, kad pokalbis vyksta tik tarp tėvo ir sūnaus“, „anksčiau sėdėdavau apie 2 mėn. šalia vaiko, jis skambindavo kiekvieną dieną, aš pavargau kiekvieną dieną sėdėti prie vaiko <...>, tada pagal Teismo nutartį sukūriau sąlygas – pasodinau į maniežą, duodu žaislų, nupirkau stovą, pajungiau telefoną ir bendrauju kiek vaikas išbendrauja <...>, skundė dviem antstoliams, antstoliai atmetė net du kartus <...>, jei vaikas pradeda zyzti, jei ilgesnį laiką nenusiramina, aš nutraukiu skambutį, išjungiu pokalbį ir tada nuraminu vaiką, tėvas jo būsenos nesaugo <...>, jis turi linksminti vaiką pats“. Apie vaiko emocinę būseną ar kitas priežastis, dėl kurių ji reguliariai nutraukdavo nuotolinius pokalbius (stebėjimą vienas kito), vaiko motina Teismui net neįrodinėjo ir plačiau dėl to nepasisakė. Pareiškėjas mano, kad motinos emocinė būsena jo atžvilgiu, o ne vaiko emocinė būsena ar kitos objektyvios priežastys yra tikroji nuotolinio bendravimo dirbtinių kliūčių sudarymo priežastis. Vaiko motinos pozicija (atsisakymas pokalbių metu būti šalia vaiko, užimti vaiką veiklomis, o ne reguliariai sodinti vieną į maniežą su žaislais, žinant, kad jis ilgesnį laiką ten neišsėdės vienas, pakeisti

vaiko lokaciją, veiklas ir pan.), tokiu būdu vaiko motinai aiškiai suvokiant, kad neprisideda prie vaiko geriausių interesų, pažeidžia pareiškėjo teisę bendrauti su skyriumi gyvenančiu vaiku. Motina savo valdžią reguliariai ir sistemiškai naudojo priešingai vaiko ir pareiškėjo interesams, neatsižvelgdama į jų interesus palaikyti, stiprinti susiformavusį ryšį su tėvu. Tokia situacija neabejotinai neigiamai gali veikti ir mažametį vaiką, jo elgesį, įtakoti jo tolimesnį nenorą bendrauti su tėvu. Neabejotina, kad esant priešiškiems tėvų santykiams, vaikas gali jausti nerimą baimę, nepasitikėjimą tėvais ir pan., nes vaiko savijauta ir gerovė yra susijusi ne tik su tuo, kaip kiekvienas iš tėvų elgiasi su savo vaiku, bet ir su tuo, kaip tėvai sutaria tarpusavyje. Būtent abu tėvai turi dėti nuoseklias ir realias pastangas tėvo ryšiui su vaiku palaikyti bei stiprinti ir ši našta negali būti perkelta vien tik tėvui. Sprendimuose šios aplinkybės motyvuotai nėra analizuojamos. Vaiko motina, turėdama pareigą užtikrinti vaiko bendravimą su vaiko tėvu, atsiliepiant į tėvo iniciatyvą, galėjo ir turėjo galimybę pagerinti bendravimo galimybes, kartu – skatinti /stiprinti vaiko norą bendrauti su tėvu, tačiau vaiko labui to reguliariai nepagrįstai nedarė.

Tiek Tarnyba, tiek Skyrius, nevertindami klausimo iš pagrindų, iš esmės preziumuoja į Skyrių besikreipiančio asmens (vaiko motinos) besąlyginį deklaratyvių argumentų pagrįstumą, tai žeidžia pareiškėjo, kaip asmens ir vaiko tėvo, garbę ir orumą bei kenkia dalykinei reputacijai. Todėl išvados, kad Sprendimas iš esmės nėra vaiko situacijos vertinimo galutinis administracinės procedūros sprendimas, kartu nesukelia teisių bei pareigų, bei kad skundo nagrinėjimo metu nenustatyta duomenų, patvirtinančių, kad D. B., vykdydama jai pavestas funkcijas, bei priimdama sprendimą, būtų buvusi suinteresuota asmenine turtine ar neturtine nauda, turėtų moralinį įsipareigojimą išimtinai veikti ar atstovauti motinos interesus, yra deklaratyvios ir nepagrįstos.

Sprendimai neatitinka Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktų reikalavimų, todėl naikintini kaip nemotyvuoti ir nepagrįsti.

Komisijos posėdyje pareiškėjas palaikė skundą, akcentavo, kad skundo pagrindą ir dalyką sudaro du momentai: pirmasis – trečiojo suinteresuoto asmens veiksmai ir neveikimas trukdant pareiškėjui bendrauti su vaiku ir taip piktnaudžiaujant motinos teisėmis, antrasis – atsakovės pareiga užtikrinti tėvo teisę bendrauti su vaiku. Atsakovė turėjo imtis priemonių, kad tėvo teisės būtų užtikrintos. Pareiškėjo skundai išnagrinėti nesilaikant teisėtumo reikalavimų, pažeidžiant VAI 10 straipsnio reikalavimus. Atsakovės sprendimuose pareiškėjo kaltė pažeidus vaiko teises yra preziumuojama, jo skundų tyrimai neatlikti, apsiribota situacijos vertinimu, kuris yra abstraktus, neindividualizuotas. Atsakovė, nagrinėdama pareiškėjo skundus, nevengia išankstinio neigiamo nusistatymo pareiškėjo atžvilgiu. Atsakovės sprendimai daro neigiamą įtaką pareiškėjo dalykinei ir kaip tėvo reputacijai.

Tarnyba atsiliepime prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą. Paaiškino, kad 2025-12-18 gavo pareiškėjo 2025-12-17 skundą (reg. Nr. 2-272), kuriuo prašoma panaikinti Skyriaus sprendimą ir atsakymą kaip neobjektyvius, neišsamius ir nepagrįstus, šališkus vaiko motinos atžvilgiu bei priimti naują vaiko situacijos vertinimo sprendimą, iš naujo įvertinant pareiškėjo 2025-06-27 skundą. Įvertinus Skunde Tarnybai išdėstytus argumentus, pareiškėjui pagal kompetenciją buvo pateiktas Tarnybos atsakymas, išimtinai atsižvelgiant į šio skundo turinį. Buvo įvertinta ne tik pareiškėjo pateikta informacija, bet ir Skyriaus vyr. specialistės D. B. 2025-10-17 tarnybinis pranešimas Nr. 1TSD-3150 bei Tarnybos dokumentų valdymo sistemoje esanti informacija. Taip pat buvo įvertinta informacija, jog Skyriuje 2025-07-18 buvo priimtas vaiko situacijos vertinimo sprendimas Nr. 1VSV-4482 pagal 2025-06-27 pareiškėjo pranešimą Nr. 1PR-547, taip pat 2025-07-03, 2025-07-09 bei 2025-07-15 vaiko motinos pateiktus paaiškinimus / pranešimus apie galimus vaiko teisių pažeidimus su priedais bei 2025-07-15 policijos pranešimą. Nurodyti pranešimai iš esmės buvo susiję su vaiko tėvų tarpusavio nesutarimais dėl vaiko priežiūros, bendravimo tvarkos vykdymo ir tarpusavio komunikacijos. Skyriuje gavus pareiškėjo 2025-08-25 skundą Nr. 1PR-728 dėl 2025-07-18 sprendimo bei nagrinėjant šį skundą nustatius, kad sprendimas buvo neišsamus ir neišklausyta vaiko tėvo nuomonė, 2025-08-29 Skyriaus raštu Nr. 1SD-11125 abu vaiko atstovai pagal įstatymą informuoti apie priimtą sprendimą pervertinti vaiko situaciją. Pakartotinai įvertinus, priimtas 2025-09-03 sprendimas.

Dėl pareiškėjo nuomonės išklausymo Tarnyba įvertino Skyriaus vyr. specialistės 2025-10-17 tarnybinį pranešimą bei 2025-09-01 vaiko situacijos vertinimo duomenų anketą Nr. 1P-VSV-6427, kurioje fiksuota specialistės išklausyta vaiko tėvo nuomonė. Be to, pareiškėjas poziciją dėl konflikto su vaiko motina jau buvo detalčiai išdėstęs rašytiniame kreipimesi (reg. Nr. 1PR-547), o po pokalbio papildomai pateikė dar vieną paaiškinimą (reg. Nr. 1GD-21589). Taip pat nustatyta, kad Skyrius 2025-08-22 raštu Nr. 1SD-10865 pateikė vaiko motinos pranešimų (Nr. 1GD-17025, Nr. 1GD-17026, Nr. 1GD-17033, Nr. 1GD-17037, Nr. 1GD-17504, Nr. 1GD-17512) kopijas, o 2025-08-29 rašte Nr. 1SD-11125 buvo nurodyti pranešimai, dėl kurių bus atliekamas vaiko situacijos vertinimas, todėl Tarnyba vertino, jog pareiškėjui buvo žinoma, kad vaiko situacijos vertinimas atliekamas ne tik dėl jo pateikto 2025-06-27 skundo. Nors jis nebuvo supažindintas su vaiko motinos pateiktais garso ir vaizdo įrašais, jam iš esmės buvo žinoma koku būdu ir kaip jis bendrauja ir elgiasi, o taip pat, vaiko situacijos vertinimo tvarka nenumato, kad pareiškėjui vaiko situacijos vertinimo metu privalo būti pateikti visi Skyriuje gautų pranešimų dokumentai su visais priedais. Tarnyba sutiko su Skyriaus pozicija, kad aplinkybės, jog pareiškėjo pokalbis su vyr. specialiste vyko laisvos formos dialogu, o ne struktūruoto tyrimo forma, negali būti vertinama kaip netinkamas pareigų vykdymas, nes vyr. specialistė turėjo pareigą išklausti abiejų šalių pozicijas esminiais pranešimuose nurodytais klausimais, tačiau neprivalėjo atskirai analizuoti kiekvieno nurodyto epizodo ar rinkti papildomų įrodymų bei atsikirtimų dėl kiekvienos pareiškėjo ar vaiko motinos nurodytos aplinkybės, nes tokie veiksmai viršytų vaiko situacijos vertinimo paskirtį ir Tarnybai suteiktą kompetenciją. Toks nuomonės išklausymo modelis atitinka vaiko situacijos vertinimo reglamentavimą, tikslą – operatyviai ir kompleksiskai įvertinti situaciją, o ne atlikti išsamų įrodymų tyrimą ar apklausą, kas būdinga kitoms institucijoms.

Pareiškėjas nepagrįstai teigia, jog neanalizuoti vaiko motinos veiksmai, susiję su vaiko ir tėvo bendravimo organizavimu bei galimu bendravimo su vaiku apsunkinimu. Šios aplinkybės buvo vertinamos tiek pagal pareiškėjo pateiktą informaciją, tiek pagal kitus surinktus duomenis, o Skyrius vaiko motinos atžvilgiu nustatė Aprašo 25.3.8 papunktyje įtvirtintą rizikos veiksnį, kuris motyvuotas pareiškėjo pateikta informacija apie galimus vaiko motinos bendravimo tvarkos pažeidimus, nesutarimus dėl kompensuojamo laiko, vaiko priežiūros ir nuotolinio bendravimo. Rizikos veiksniai Skyrius nustatė Aprašo 28.4 papunktyje įtvirtintą apsaugos veiksnį – *kiti objektyvūs apsaugos veiksniai, kurie sumažina arba gali sumažinti nustatytą rizikos veiksnį įtaką vaiko saugumui*, kuris motyvuotas aplinkybėmis, jog nepakanka objektyvių duomenų, galinčių patvirtinti, kad vaiko mama piktybiškai pažeidžia teismo nutartimi patvirtintos nutarties sąlygas. Apsaugos veiksnys motyvuotas ir vaiko motinos Skyriui pateiktais susirašinėjimo su pareiškėju išklotinėmis, iš kurių nustatyta, jog vaiko tėvui buvo pateikti kompensavimo už dienas, kuriomis vaikas sirgo, siūlymai, taip pat aplinkybėmis, kad vaiko motina nėra teismo įpareigota dalyvauti vaiko ir tėvo bendravimo metu, nėra pagrindo teigti, kad sklandus vaiko ir tėvo bendravimas priklauso išimtinai dėl mamos indėlio ir dalyvavimo. Skyrius taip pat rėmėsi VMAT civiline byla, kurioje buvo nagrinėjamos analogiškos aplinkybės kaip ir vaiko situacijos vertinimo metu – pareiškėjo ir vaiko motinos nesutarimai bei sunkumai vykdant laikiną bendravimo su vaiku tvarką. Be to, pareiškėjo keliama reikalavimai šioje dalyje iš esmės yra susiję su vaiko motinos veiksmų vertinimu ir jai taikytinų rizikos veiksnų nustatymu. Tokio pobūdžio klausimai nėra tiesiogiai susiję su pareiškėjo teisių ir laisvių užtikrinimu, o yra išvestinio pobūdžio, kadangi galimas vaiko motinos veikimas ar neveikimas gali turėti įtakos pareiškėjo, kaip tėvo, teisių įgyvendinimui, tačiau pats savaime nėra savarankiškas pareiškėjo teisių pažeidimo vertinimo dalykas.

Dėl pareiškėjo teiginių, susijusių su jo atvykimu pasiimti vaiką iš vaiko motinos gyvenamosios vietos, Tarnyba pažymi, kad buvo vertinama ne pareiškėjo teisė atvykti pasiimti vaiką pagal teismo nustatytą bendravimo tvarką, o konkrečios faktinės aplinkybės ir elgesio būdas, kuriuo ši teisė buvo įgyvendinama, t. y., kad buvo vertinamas ne teisės turėjimas, o jos įgyvendinimo forma ir poveikis vaikui. Pareiškėjo atžvilgiu Aprašo 25.3.7 papunkčio rizikos veiksnys nustatytas surinktais duomenimis nustačius, jog pareiškėjo bendravimo su vaiku būdas neatitiko vaiko amžių ir raidą atitinkančio bendravimo principų. Veiksnys grindžiamas ne pavienėmis ar iš konteksto paimtomis aplinkybėmis, bet vaiko situacijos vertinimo metu surinkta informacija, įskaitant abiejų tėvų pateiktus paaiškinimus, tarpusavio susirašinėjimus, pateiktus vaizdo ir garso įrašus bei kitus duomenis. Pareiškėjo argumentas,

jog vaiko interesų pažeidimas turėtų būti konstatuojamas tik esant objektyviems duomenims apie akivaizdžias vaiko reakcijas (pvz., vaikui verkiant ar pan.), nėra pagrįstas ir nepagrįstai siaurina vaiko teisių ir interesų vertinimo apimtį. Neigiama įtaka vaiko emocinei būsenai nebūtinai pasireiškia tiesioginėmis ar iš karto matomomis reakcijomis – mažamečiai vaikai yra jautrūs juos supančių suaugusiųjų emocinei būsenai, konfliktams ir įtampai aplinkoje. Todėl ramybės trikdymas, konfliktinis bendravimas ar įtampą kelianti situacija vaiko gyvenamojoje aplinkoje gali sukelti vaikui nesaugumo, nerimo ar įtampos jausmą net ir tais atvejais, kai tai nepasireiškia akivaizdžiais išoriniais elgesio požymiais. Todėl vertinant vaiko interesų užtikrinimą reikšmingos yra ne tik akivaizdžios vaiko reakcijos, bet ir konkrečios situacijos aplinkybės bei suaugusiųjų elgesio pobūdis, vertinamas pagal jo atitiktį vaiko saugios ir stabilios aplinkos užtikrinimo reikalavimams. Vaiko situacijos vertinimo metu nėra sprendžiama dėl vieno ar kito iš tėvų kaltės ar nustatoma, kuris iš jų yra atsakingas už tarpusavio konfliktą; vertinama, ar suaugusiųjų elgesys konkrečiose situacijose užtikrina vaikui saugią, stabilią ir jo raidai palankią aplinką. Skyriaus specialistas gali ir privalo remtis ne tik konkrečiomis nustatytomis faktinėmis aplinkybėmis, bet ir protingumo bei geriausių vaiko interesų principais, taip pat įvertinti, ar tėvų elgesys atitinka protingo, rūpestingo ir apdairaus asmens elgesio standartą.

Dėl pareiškėjo teiginių, susijusių su teismo sprendimo vykdymu, Tarnyba atsakyme nurodė, jog dėl šių aplinkybių buvo pasisakyta Tarnybos pareiškėjui teiktame 2025-11-11 atsakyme Nr. S-2975 „Dėl Jūsų 2025-10-13 skundo“, kuriame Pareiškėjui buvo paaiškinta, kad nors Tarnyba pagal Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo (toliau – VTAPI) 50 straipsnio 1 dalies 15 punktą gali dalyvauti vykdant neturtinio pobūdžio teismo sprendimus, susijusius su vaiku, teismo sprendimų priverstinio vykdymo organizavimas ir kontrolė pagal kompetenciją yra priskirta antstoliui.

Dėl pareiškėjo teiginių, susijusių su jo atžvilgiu nustatytu Aprašo 25.3.9 papunkčio rizikos veiksniu – *kiti galimi vaiko teisių ir teisėtų interesų pažeidimai*, Tarnyba atsakymu pripažino, kad Skundo Tarnybai nagrinėjimo metu nebuvo gauta duomenų, jog Skyrius būtų kreipęsis į pareiškėjui paslaugas teikiančią įstaigą dėl informacijos pateikimo, taip pat iš rizikos veiksnio motyvų neaišku kokia forma buvo gauta informacija, ar ji yra registruota Tarnybos dokumentų valdymo sistemoje. Tačiau, kaip nurodyta Tarnybos atsakyme, nustatyti aptariamo rizikos veiksnio trūkumai savaime nesuponavo pagrindo keisti ar panaikinti sprendimo rezultato. Net ir eliminavus minėtą rizikos veiksnį, kiti nustatyti rizikos veiksniai, vertinant jų visumą, yra pakankami pagrįsti priimti sprendimą dėl būtinybės vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį.

Dėl vaiko motinos atžvilgiu nustatyto Aprašo 28.2 papunkčio apsaugos veiksnio – *rizikos veiksniai nustatomi tik vienam iš vaiko atstovų pagal įstatymą, o kitas vaiko atstovas pagal įstatymą geba užtikrinti vaikui saugią aplinką, jo teises bei geriausius interesus*, Skundo Tarnybai nagrinėjimo metu nustatyta, kad 2025-07-03 gauta informacija iš (*duomenys neskelbtini*) centro atvejo vadybininkės, jog mama tinkamai rūpinasi vaiko priežiūra, sveikata, lankosi pas reikiamus specialistus ir gydytojus, vaikui namuose yra sudarytos tinkamos sąlygos namuose augti, vystytis ir ilsėtis, o visa informaciją galima rasti 2025-05-30 pagalbos plane. Tarnybos vertinimu, nustatyti apsaugos veiksniai vertintini kaip sudarantys prielaidas per pagalbos teikimo ir paslaugų sistemą spręsti ir tarp tėvų kylančius nesutarimus bei mažinti jų neigiamą įtaką vaikui (apimant ir rizikos veiksnio įtaką vaiko situacijai). Vaiko situacijos vertinimo metu nėra vertinamos asmens charakterio savybės ar subjektyvios prielaidos dėl galimos manipuliacijos, o remiamasi objektyviais duomenimis apie faktinį vaiko poreikių tenkinimą ir bendradarbiavimą su pagalbą teikiančiais specialistais. Be to, nebuvo gauta duomenų apie sistemingą ir reguliarią motinos piktnaudžiavimą tėvų valdžia, vykdant bendravimo tvarką.

Tarnyba taip pat neturėjo pagrindo sutikti su teiginiais, jog konstatuotas vaiko teisės į tinkamas gyvenimo sąlygas pažeidimas yra deklaratyvus, nepagrįstas ar priimtas viršijant Skyriaus specialistų kompetenciją. Pareiškėjo argumentai šioje dalyje grindžiami siaurinančiu įrodinėjimo reikalavimų aiškinimu, kuris neatitinka vaiko teisių apsaugos sistemos paskirties ir taikomo vertinimo standartų.

Nors pareiškėjas nurodo, jog skundžiamus sprendimus priėmusių Skyriaus darbuotojų veiksmams buvo aplaidūs, nekompetentingi ar šališki bei pažeidė jo, kaip vaiko tėvo, teises ir teisėtus interesus, Skundo Tarnybai nagrinėjimo metu tokių aplinkybių patvirtinančių objektyvių duomenų nenustatyta.

Nors pareiškėjas remiasi VAI 10 straipsnio nuostatomis ir teigia, kad sprendimai neatitinka administraciniams sprendimams keliamų motyvavimo reikalavimų, Tarnyba su tuo nesutinka ir, vadovaudamasi atsiliepimo motyvais, vertina, kad Tarnybos ir Skyriaus 2026-02-05, 2025-11-17 ir 2025-09-03 sprendimai yra motyvuoti, pagrįsti nustatytų faktinių aplinkybių ir surinktų duomenų visuma, juose nurodytas teisinis ir faktinis sprendimų pagrindas, išdėstyti sprendimų priėmimo motyvai.

Trečiasis suinteresuotas asmuo prašo nutraukti šios bylos nagrinėjimą, nes yra įsiteisėjęs teismo sprendimas, priimtas dėl ginčo tarp tų pačių šalių, dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu; šio prašymo netenkinus ir Komisijai nusprendus nagrinėti skundą iš esmės, jį atmesti kaip nepagrįstą. Paaikšino, kad Vilniaus miesto apylinkės teismas (toliau – VMAT) 2025-10-13 nutartimi, priimta administracinio nusižengimo byloje (*duomenys neskeltini*), netenkino pareiškėjo skundo, kuriuo jis prašė grąžinti Tarnybos Skyriui 2025-06-27 skundą nagrinėti iš naujo ir paliko nepakeistą Skyriaus 2025-08-22 nutarimą (*duomenys neskeltini*), kuriuo buvo atsisakyta pradėti administracinio nusižengimo bylos teiseną vaiko motinos atžvilgiu. Vilniaus apygardos teismas (toliau – VAT) 2025-11-25 nutartimi, priimta administracinio nusižengimo byloje (*duomenys neskeltini*), netenkino pareiškėjo apeliacinio skundo ir paliko VMAT 2025-10-13 nutartį nepakeistą.

Pareiškėjas skunde aiškiai nurodo, kad: „visų jo skundų pagrindas ir objektas yra vaiko teisių ir geriausių interesų neužtikrinimas iš vaiko motinos pusės dėl jos piktnaudžiavimo valdžia, nepagrįstai kliudant ir ribojant vaiko ir pareiškėjo teisę bendrauti maksimaliai ir nevaržomai“. Pareiškėjas siekia įpareigoti atsakovę atlikti veiksmus – iš naujo išnagrinėti jo 2025-06-27 skundą, dėl kurio pagrįstumo jau buvo išsamiai pasisakyta įsiteisėjusiame teismo sprendime.

VMAT 2025-10-13 nutartyje nustatė, jog VMAT 2025-05-16 nutartimi, priimta civilinėje byloje (*duomenys neskeltini*), nustatytoje laikinojoje bendravimo su nepilnamečiu vaiku tvarkoje, numatytas pareiškėjo ir šalių vaiko nuotolinis bendravimas (susitikimas) telekomunikacinėmis priemonėmis ne ilgiau kaip (*duomenys neskeltini*), o VMAT 2025-06-30 nutartyje patikslinta, kad susitikimo trukmė gali būti ir trumpesnė, atsižvelgiant į objektyvias priežastis. Teismas, neįžvelgdamas motinos veiksmuose administracinio nusižengimo požymių, atsižvelgė į teismo nustatytos laikinosios bendravimo tvarkos nuostatas, šalių vaiko amžių (*duomenys neskeltini*), vaiko sveikatos būklę (*duomenys neskeltini*) ir konstatavo, kad pareiškėjo nuotolinio bendravimo su nepilnamečiu vaiku trukmė gali būti ir trumpesnė nei (*duomenys neskeltini*), atsižvelgiant į objektyvias priežastis, tokias kaip sveikatos būklės sąlygotos vaiko reakcijos, kilusios tokio bendravimo metu. Pasisakydamas dėl pareiškėjo reikalavimų, VMAT 2025-10-13 nutartyje pareiškėjo reikalaujamus kasdieninius ir ne trumpesnius kaip (*duomenys neskeltini*) nuotolinius susitikimus su (*duomenys neskeltini*) vaiku vertino kaip priešingus vaiko interesams, jeigu jie sukelia vaikui nepasitenkinimą.

Tokiu būdu, Komisijai pateiktas pareiškėjo skundas yra dėl to paties ginčo dalyko (vaiko teisių ir geriausių interesų neužtikrinimas iš vaiko motinos pusės dėl jos piktnaudžiavimo valdžia, nepagrįstai kliudant ir ribojant vaiko ir pareiškėjo teisę bendrauti maksimaliai ir nevaržomai) ir tarp tų pačių šalių (pareiškėjo, Skyriaus ir suinteresuotojo asmens) bei tuo pačiu pagrindu (šalių susirašinėjimas, pranešimai policijai, vaizdo įrašai ir kt.). Komisija, remiantis Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo (toliau – IAGNTĮ) 20 straipsnio 2 dalies 2 punktu, turėtų nutraukti bylos nagrinėjimą, nes yra įsiteisėjęs teismo sprendimas, priimtas dėl ginčo tarp tų pačių šalių, dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu.

VMAT, išnagrinėjęs pareiškėjo ir suinteresuoto asmens ginčą dėl išlaikymo nepilnamečiam vaikui priteisimo, išlaikymo įsiskolinimo ir jo dydžio, bendravimo tvarkos nustatymo, 2026-01-28 sprendimo, priimto civilinėje byloje (*duomenys neskeltini*), konstatavo šias aplinkybes: (*duomenys neskeltini*).

Pareiškėjas skundais siekia priversti vaiką per prievartą su juo bendrauti pareiškėjo norimu būdu ir tvarka, kas pažeidžia VTAPI 20 straipsnio 1 dalį (tėvai ar kiti vaiko atstovai pagal įstatymą, valstybės ir savivaldybių institucijos bei įstaigos turi užtikrinti vaiko apsaugą nuo smurto). Tiek nacionaliniuose, tiek tarptautiniuose teisės aktuose įtvirtintam ypatingos vaiko apsaugos principui – visur ir visada pirmiausia atsižvelgti į teisėtus vaiko interesus. Minėtuose teisės aktuose tinkamas tėvų valdžios

panaudojimas vaiko atžvilgiu visų pirma siejamas su tuo, kad vaikui būtų užtikrinta teisė į visapusišką ir harmoningą vystymąsi fiziškai ir protiška, siekiant vaiką apsaugoti nuo jo vystymuisi žalingo socialinės aplinkos poveikio.

VMAT 2025-10-13 nutartyje vertino pareiškėjo reikalaujamus kasdieninius ir ne trumpesnius kaip (*duomenys neskelbtini*) nuotolinius susitikimus su (*duomenys neskelbtini*) vaiku, kaip priešingus vaiko interesams, jeigu jie sukelia vaikui nepasitenkinimą (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutartys administracinėse bylose Nr. N756-1580/2009, N62-482/2011, N62-485/2011, N575-305/2012, N575-739/2012 ir kt.*).

VMAT, pasisakydamas dėl pareiškėjo bendravimo tvarkos su nepilnamečiu vaiku nustatymo, pažymėjo, kad atsakovo nurodoma bendravimo tvarkoje daug perteklinių teisių ir pareigų; žinant (*duomenys neskelbtini*), teismas neturi pagrindo spręsti apie vaiko ir tėvo labai konkretų bendravimą nepilnamečiui esant vyresnio amžiaus, nes vienas esminių veiksnių bus (*duomenys neskelbtini*), t. y. pirmiausia į jo interesus turi būti atsižvelgiama, o ne vien tik sprendžiami tėvų naudai jų lūkesčiai bendrauti su vaiku). Taigi, teismo nuomone, nagrinėjamoje byloje ieškovės nurodoma bendravimo tvarka iš esmės yra pakankamai ir teisingai nustatyta, atitinka nepilnamečio interesus ir teisėtus tėvų lūkesčius (teises), papildytina sąlygomis dėl bendravimo su vaiku informacinėmis ir elektroninėmis ryšių priemonėmis iki (*duomenys neskelbtini*), nustatant, kad atsakovas turi teisę bendrauti su nepilnamečiu vaiku elektroninėmis ir ryšio priemonėmis, kurių trukmė gali būti ne ilgesnė nei (*duomenys neskelbtini*). Atsakovas įsipareigoja imtis priemonių išvengti žalos vaiko emocinei būklei ir vaikui išreiškus nenorą bendrauti elektroninėmis ir ryšio priemonėmis, nedelsiant nutraukti nuotolinį bendravimą. Pastaroji trukmė yra gana minimali atsižvelgiant į (*duomenys neskelbtini*). Atitinkamai patikslinant vaiko perdavimo valandas, įvardinant pusės valandos paklaidą, tuo užtikrinant vaiko pasiruošimą bendrauti su tėvais ir susitikimo galimą protingą paklaidą“.

Tai, kad pareiškėjas piktnaudžiauja tėvo valdžia, patvirtina jo skunde nurodomos faktinės aplinkybės, kad jo atžvilgiu inicijuota teisena pagal ANK 73 straipsnio 1 dalį dėl to, kad jis netinkamai elgėsi, galimai savo veiksmais piktnaudžiavo tėvo valdžia, kai 2025-06-28 10:15 val. atvykęs į vaiko gyvenamąją vietą, veržėsi į vaiko motinai priklausančią butą, beldė į langus, rėkavo kieme ir trikdė ramybę, reikalavo perduoti vaiką čia ir dabar, neatsižvelgiant į vaiko režimą. Dėl jo triukšmavimo ir bauginimo mažametis vaikas patyrė stresą.

Kiti pareiškėjo skundo argumentai taip pat nėra nauji. Jie buvo ne vieną kartą išsakyti VMAT civilinėse bylose (*duomenys neskelbtini*), kuriose teismas dėl šių argumentų jau yra pasisakęs savo procesiniuose sprendimuose. Nei vienoje byloje nėra duomenų, patvirtinančių faktines aplinkybes, kad motinos veiksmai mažamečio vaiko atžvilgiu neatitiktų vaiko teisių ir geriausių interesų užtikrinimo principų ar sudarytų pagrindą konstatuoti vaiko teisių pažeidimą tokiu mastu, kuris lemtų būtinybę papildomam vaiko teises ginančių institucijų įsikišimui.

Trečiasis suinteresuotas asmuo ir jos atstovė Komisijos posėdyje palaikė atsiliepiamo argumentus, prašė bylą nutraukti arba skundą atmesti.

Skundas atmestinas

Remiantis į bylą pateiktais dokumentais nustatyta, kad 2025-09-03 Skyrius priėmė vaiko vertinimo situacijos sprendimą. Jame, be kita ko, nurodyta, kad 2025-06-27 gautas vaiko tėvo pranešimas, kuriame nurodoma, kad vaiko motina pažeidžia teismo nustatytą bendravimo tvarką, nesutaria su vaiko motina dėl kompensuojamo bendravimo laiko, priežiūros, vaiko mama neleidžia vaiko pasiimti. 2025-07-03 vaiko motina pateikė paaiškinimus su priedais į vaiko tėvo skundą, nurodydama, kad vaiko tėvas veržiasi į jos privačią teritoriją, daro jai spaudimą, neatsižvelgia į vaiko dienos režimą; kad teikė siūlymus vaiko tėvui kompensuoti bendravimo laiką, tačiau vaiko tėvas juos ignoruoja, nesiekdamas konstruktyvaus sprendimo; kad pateikė policijai skundą, nes vaiko tėvas ją persekioja ir neteisėtai renka informaciją apie jos privatų gyvenimą; kad vaiko tėvas kelia įtampą, nuolat reikalauja informacijos apie vaiką, naudoja psichologinį spaudimą bei grasinimus, taip neigiamai veikia vaiko emocinę būseną; grasina kreiptis į vaiko teises, jeigu ji nepaklus jo žodžiams; kad vaiko tėvas

skambučio su vaiku metu nuolat reikalauja detalių apie vaiko dienotvarkę; vaikui girdint, vaiko tėvas kalba įsakmiai, žeminamai, grasina teismais, kaltina motiną, po ko vaiko tėvo elgesio vaikas tapo neramus, verkė; nurodo, kad toks elgesys kelia grėsmę vaiko emociniam saugumui; nurodo, kad užtikrina vaiko bendravimą su tėvu vaizdo skambučiais, tačiau nutartis leidžia bendravimą nutraukti dėl objektyvių priežasčių (kai vaikas serga, verkia ar yra emociškai neramus). 2025-07-09 gauti vaiko motinos pranešimai, kad vaiko tėvas kursto nesutarimus, sprendimus priima vienašališkai, nesileidžia į kompromisus, bendravimo tvarką naudoja kaip spaudimo ir kontrolės priemonę motinai; grasina imtis priverstinio vykdymo priemonėmis ir sankcijomis, vietoje bendradarbiavimo ar konstruktyvaus sutarimo dėl vaiko geriausių interesų. 2025-07-15 gautas vaiko motinos pranešimas, kuriame nurodoma, kad vaiko motina kreipėsi į policiją, nes vaiko tėvas netinkamai elgėsi, galimai savo veiksmais piktnaudžiavo tėvo valdžia. 2025-07-15 gautas policijos pranešimas, kuriame nurodoma, kad vaiko tėvas netinkamai elgėsi (įėjo į jos privačią terasą, veržėsi į jos gyvenamąją vietą, beldė į langus, rėkavo kieme ir trikdė ramybę, reikalavo perduoti vaiką čia pat), galimai piktnaudžiavo tėvo valdžia, kėlė stresą vaikui.

Pažymima, kad Skyriaus darbuotoja: bendravo su vaiku ir motina 2025-07-02 šeimos gyvenamojoje vietoje, taip pat vaiko motina 2025-07-03 pateikė paaiškinimus su priedais į vaiko tėvo skundą; bendravo su tėvu 2025-09-01 telefonu, taip pat vaiko tėvas 2025-09-01 pateikė papildomą informaciją reg. Nr. 1GD-21589. Vertinant, ar yra pagrindas nustatyti būtinybę vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį, nustatyti rizikos veiksniai, nurodyti Vaiko situacijos vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2019 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. A1-803 (toliau – Aprašas) 25 punkte, bei apsaugos veiksniai, nurodyti Aprašo 28 punkte.

Rizikos veiksnys: 25.3.8 vaiko atstovai pagal įstatymą santuokos nutraukimo proceso ir (ar) gyvenimo skyriumi nustatymo metu ar po jo galimai daro neigiamą įtaką vaikui ir jo situacijai, kenkia vaiko santykiams su kitu vaiko atstovu pagal įstatymą. Rizikos veiksnys nustatomas vaiko motinai remiantis vaiko tėvo pateikiama informacija, kad vaiko mama pažeidžia teismo nustatytą bendravimo tvarką, kyla nesutarimai dėl kompensuojamo bendravimo laiko, vaiko priežiūros, sklandaus bendravimo nuotoliniu būdu užtikrinimo. Apsaugos veiksniai (nustatyti šiam rizikos veiksnui): 28.4. kiti objektyvūs apsaugos veiksniai, kurie sumažina arba gali sumažinti nustatytą rizikos veiksnio įtaką vaiko saugumui. Nepakanka objektyvių duomenų, galinčių patvirtinti, kad vaiko mama piktybiškai pažeidžia teismo nutartimi patvirtintos nutarties sąlygas (teismas nustatė bendravimo nuotoliniu būdu trukmę (*duomenys neskelbtini*), vaiko perdavimą (*duomenys neskelbtini*), atsižvelgdamas į aplinkybes, susijusias su vaiko sveikatos būkle ir jam reikalinga priežiūra, sprendžiant dėl bendravimo intensyvumo ir trukmės). Skyrius negali vertinti teismo nutarties motyvavimo kriterijų, t. y. išsamumo, loginio nuoseklumo ir aiškumo. Tarnyba nėra įgaliota užtikrinti teismo sprendimų (nutarčių) vykdymą, antstolis – valstybės įgaliotas asmuo, kuriam valstybė suteikia vykdomųjų dokumentų vykdymo, faktinių aplinkybių konstatavimo, dokumentų perdavimo ir kitas įstatymų nustatytas funkcijas. Vaiko mama pateikė Skyriui susirašinėjimo su vaiko tėvų išklotines, kuriuose matytina, kad vaiko tėvui buvo pateikti kompensavimo už dienas, kuriomis vaikas sirgo, siūlymai. Vaiko motina nėra teismo įpareigota dalyvauti vaiko ir tėvo bendravimo metu, nėra pagrindo teigti, kad sklandus vaiko ir tėvo bendravimas priklauso išimtinai dėl mamos indelio ir dalyvavimo, vaiko tėvas turi imtis ir savarankiškų veiksmų, siekdamas išlaikyti vaiko dėmesį.

Rizikos veiksnys: 25.3.7. nepakankamos vaiko atstovų pagal įstatymą žinios ir įgūdžiai, susiję su vaiko raida ir branda, dėl kurių vaiko atstovai pagal įstatymą nesugeba tinkamai tenkinti vaiko poreikių, užtikrinti jo amžių bei poreikius atitinkančios raidos. Rizikos veiksnys nustatomas vaiko tėvui remiantis Skyriuje gauta informacija apie tai, kad atvykęs į vaiko gyvenamąją vietą tėvas veržėsi į mamos ir vaiko gyvenamąją vietą, beldė į langus, rėkavo kieme ir trikdė ramybę, reikalavo perduoti vaiką čia ir dabar, neatsižvelgiant į vaiko režimą, dėl jo triukšmavimo ir bauginimo mažametis vaikas patyrė stresą. (*duomenys neskelbtini*) PK Skyrių informavo, kad inicijuota teisena pagal ANK 73 straipsnio 1 dalį. Vaiko motinos nuomone, vaiko tėvas faktiškai naudoja bendravimo su vaiku tvarką ne kaip priemonę bendrauti su vaiku, o kaip spaudimo ir kontrolės priemonę jai, provokuodamas konfliktus ir didinant ir be to patiriamą įtampą nesusimasto apie šios sukeltos įtampos poveikį vaiko emocinei būsenai. Iš pateiktų abiejų vaiko atstovų pagal įstatymą tarpusavio susirašinėjimų ir įrašų matyti, kad

vaiko tėvas pokalbių su vaiku metu nesiekia aktyviai įtraukti vaiko į bendravimą, jo sudominti ar užimti amžių atitinkančia veikla, nededa pastangų užmegzti kokybišką ryšį su vaiku, o bendravimą nukreipia į motinos kritiką ir reikalavimų jai kėlimą. Taip pat į bendravimą įtraukia ir trečiuosius asmenis, kurie taip pat savo dalyvavimu tik didina konfliktą. Šiais veiksmais neužtikrinama vaiko teisė į saugią ir ramią bendravimo aplinką, nesiorientuojama į vaiko savijautą ir galimas tokios sukeltos įtampos pasekmės vaiko raidai. Rizikos veiksnys nustatomas abiem vaiko tėvams remiantis turima informacija, kad esant konfliktiniams tėvų santykiams, kai jie nesugeba susitarti, kaltina vienas kitą manipuliavimu ir geranoriškumo stoka, vaiko interesai lieka nuošalyje. Tėvo elgesys, pasižymintis kontroliavimu, nepagrįstų reikalavimų kėlimu ir grasinimais, dar labiau blogina situaciją, taip pažeidžiant vaiko teisę į saugią, stabilią ir nuo konfliktų apsaugotą aplinką. Suaugusiųjų elgesys, kuris kelia vaikams tokius sunkius jausmus, kaip baimė, kaltė, grėsmė ir nesaugumas, gali būti laikomas emociniu smurtu prieš vaikus. Apsaugos veiksniai: neidentifikuoti.

Rizikos veiksnys: 25.3.9. kiti galimi vaiko teisių ir teisėtų interesų pažeidimai. Rizikos veiksnys nustatomas vaiko tėvui, remiantis jam paslaugas teikiančios specialistės pateikta informacija, kad darbas su paslaugų gavėju – vaiko tėvu – nevyksta, jis nebendradarbiauja, neįsiklauso į specialistų nuomones, atsisako priimti pagalbą, visų pokalbių metu teikia tik savo poziciją/nuomonę, nemotyvuotas priimti pagalbą. Apsaugos veiksniai: 28.2. rizikos veiksniai nustatomi tik vienam iš vaiko atstovų pagal įstatymą, o kitas vaiko atstovas pagal įstatymą geba užtikrinti vaikui saugią aplinką, jo teises bei geriausius interesus. Atvejo vadybininkė, paskirta darbui su vaiko motina, teigiamai atsiliepiama apie jos motyvaciją priimti pagalbą, bendrą priežiūrą ir rūpinimąsi jo kasdieniais poreikiais bei sveikata.

2025-09-03 Sprendime taip pat nurodyta, kad priimtas vaiko situacijos vertinimo sprendimas: nustatyta būtinybė vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį. Vaiko teisių pažeidimai nustatyti. Pažeista vaiko teisė į tinkamas gyvenimo sąlygas, numatyta VTAPI 13 straipsnyje (dėl tėvų nesutarimų, keliamos įtampos vaikui). Vaiko tėvų nesutarimai neigiamai veikia vaiko emocinę būseną. Reikalinga pagalba: 1) vaikui (užtikrinti emociškai ir fiziškai saugią aplinką, neįtraukti vaiko į nesutarimus); 2) vaiko atstovams pagal įstatymą (tėvams tenka pareiga elgtis teisingai, sąžiningai ir protingai, siekiant užtikrinti pirmiausia savo vaiko gerovę ir saugumą, saugią ir stabilią aplinką, reikalingą vaiko augimui, vystymuisi; nekvestionuojant teisės aktais nustatytų institucijų funkcijų padėti užtikrinti vaikų teisę bendrauti su skyrium gyvenančiu vienu iš tėvų, išlieka abiejų vaikų tėvų pareiga imtis priemonių, kad vaikai kuo mažiau būtų traumuojami dėl susiklosčiusių konfliktiškų tėvų santykių; svarbus abiejų tėvų pozityvus bendravimas, abipusis sprendimų priėmimas atsižvelgiant išskirtinai į vaikų geriausius interesus, siūlomos specialistų pagalbos priėmimas ir kt.; vaiko interesai yra svarbiausi; tėvams tenka pirmenybės teisės ir pareigos, taip pat pagrindinė atsakomybė už vaiko vystymąsi, priežiūrą, ugdymą ir auklėjimą, išlaikymą, palankių sąlygų vaikui visapusiškai ir harmoningai augti, vystytis ir tobulėti, saugios aplinkos sudarymą, vaiko teisių įgyvendinimą, jų apsaugą ir kt.; LAT yra pažymėjęs, kad „tėvystė visų pirma yra pareiga vaikui, o ne teisė į vaiką“; rekomenduojama užtikrinti vaiko poreikius gerinant tarpusavio bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžius; konsultuotis su pagalbą teikiančiais specialistais dėl konkrečių paslaugų gavimo ir specialistų siūlomos pagalbos (mediatoriaus, psichologo, pozityvios tėvystės įgūdžių mokymo programos, „No kids in the Middle“ programos ir pan.) priėmimo, kurie padėtų tėvui/motinai bendrauti su pačiu vaiku bei kitu vaiko tėvu atliepiant vaiko poreikius, atitinkančius jo amžių, brandą, turimus jo poreikius; mediacija padėtų išsiaiškinti asmeninius poreikius; pozityvios tėvystės kursai būtų galimybė atkreipti dėmesį į sūnaus bendravimo, dėmesio sutelkimo ir išlaikymo ypatumus, padėtų pasiruošti tėvo ir sūnaus susitikimui ir bendravimui, mokinantis stiprinti abipusį tarpusavio ryšį, pozityvų emocinį santykį.

2025-09-03 Sprendimu abu vaiko tėvai taip pat informuoti, jog Skyrius, nustatęs būtinybę vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį, kreipėsi į (*duomenys neskelbtini*) centrus.

Pareiškėjas dėl 2025-09-03 Sprendimo ir aplaidžių tarnybinių pareigų atlikimo pateikė skundą Skyriaus vedėjui, nurodydamas iš esmės analogiškus nusiskundimus kaip ir skunde Komisijai.

Pareiškėjui į skundą atsakyta 2025-11-17 Sprendimu. Į 1 ir 2 skundo punkte nurodytus nusiskundimus (jog pareiškėjo 2025-09-01 telefonu išsakyta pozicija nebuvo motyvuotai įvertinta, jis kalbėjo tik apie savo 2025-06-27 skundą; jog su vaiko motinos pateiktais 10 pranešimų-skundų su

priedais gavo susipažinti tik 2025-08-22 ir nebuvo spėjęs su jais susipažinti, be to, Skyriaus poziciją iki Sprendimo priėmimo nebuvo suteikta galimybė) Skyrius atsakė, kad: vyriausioji specialistė D. B. paaiškino, jog vykdydama pavedimą iš naujo atlikti vaiko situacijos vertinimą, nustačius 2025-07-18 Vaiko situacijos vertinimo sprendimo trūkumus, ji 2025-08-28 raštu Nr. 1SD-11125 informavo abu tėvus, kad bus iš naujo atliekamas vertinimas; rašte buvo paaiškinta, jog Skyriuje priimtas sprendimas ištaisyti vaiko situacijos vertinimo anketos sprendimo 6 punkte pateiktus duomenis, išklausti vaiko tėvo nuomonę apie aplinkybes, nurodytas Skyriuje laikotarpiu nuo 2025-06-27 iki 2025-07-15 gautuose pranešimuose, taip pat išanalizuoti visus Skyriuje minėtu laikotarpiu gautus / turimus duomenis; be to, 2025-09-01 telefonu specialistė bendravo su pareiškėju (pokalbio turinį aprašė 2025-09-01 Vaiko situacijos vertinimo duomenų anketoje Nr. 1P-VSV-6427), pokalbio metu ji neapibrėžė tyrimo objekto, kadangi vaiko situacijos vertinimas nėra tyrimas, o pokalbį vedė remdamasi Aprašo 10.2.2 punkto nuostatomis (vertinant vaiko situaciją, ji aptariama su vaiko atstovais pagal įstatymą); pokalbio metu ji tikslinosi kai kurias pasakojimo vietas, pradedant pokalbį informavo, jog atliekamas naikinamo sprendimo pervertinimas, todėl reikalinga nuomonė dėl 2025-06-27 skunde Nr. 1PR-547 nurodytų aplinkybių, taip pat dėl vaiko motinos 2025-07-03, 2025-07-09 ir 2025-07-15 pateiktų paaiškinimų bei 2025-07-15 gauto policijos pranešimo, kuriame nurodoma, kad pareiškėjo elgesį motina traktuoja kaip netinkamą, keliantį įtampą bei stresą vaikui; pareiškėjas pokalbio metu pasakojo, kad atvykus pasiimti sūnų prie namų, jis nieko negali pamatyti per langus; specialistė tikslinosi mamos nurodomą informaciją bei policijos pranešime nurodomą informaciją apie elgesį atvykstant pasiimti vaiko, o pareiškėjas savo beldimais ir šūkavimais pateisino tuo, kad nemato per nuleistus roletus kas vyksta motinos namuose, kas ir nulemia pasirinkimą taip elgtis; be to, pareiškėjas poziciją dėl nesutarimų su vaiko motina pakankamai išsamiai išdėstė ir pasikreipime Nr. 1PR-547; be to, papildomai po vykusio pokalbio pareiškėjas pateikė dar vieną paaiškinimą (Nr. 1GD-21589), kuriame iš esmės tik patvirtino, kad paaiškinimai yra analogiški pirminio pranešimo turiniui bei žodžiu išsakytai nuomonei; specialistė paaiškino taip pat pažymėjo, kad iš anksto pokalbio laiko nederino, nes neegzistuoja įpareigojimas kažkokiu būdu susisiekti su vienu iš vaiko tėvų bei derinti pokalbio telefonu laiką, tačiau paskambinusi pasiteiravo, ar šiuo metu yra patogu kalbėtis, į ką pareiškėjas atsakė, kad pokalbiui laikas tinkamas.

Skyriaus vertinimu, nėra pagrindo sutikti su pareiškėjo nuomone, jog specialistės pokalbis su buvo netinkamas; pokalbio turinys akivaizdžiai buvo susijęs su nagrinėjamų pranešimų dėl galimai pažeidžiamų vaiko teisių aplinkybėmis ir esama vaiko situacija šeimoje; specialistė teisingai paaiškino, kad ji atlieka vaiko situacijos vertinimą, o ne tyrimą, sudarė sąlygas pasisakyti apie tai, kas reikšminga, pateikti papildomus paaiškinimus ir / ar patikslinimus raštu, o juos gavusi prijungė prie atliekamo vaiko situacijos vertinimo. Be to, kaip pats pareiškėjas nurodo, iš Skyriaus 2025-08-22 buvo gavęs vaiko motinos pranešimų kopijas; Skyrius 2025-08-22 raštu Nr. 1SD-10865, atsakydamas į 2025-07-23 prašymą Nr. 1PR-641, pateikė 98 lapus surinktos medžiagos. 2025-08-29 raštu pareiškėjas buvo aiškiai informuotas apie tai, kad inicijuotas vaiko situacijos pervertinimas turi būti atliktas per 3 darbo dienas, o nuomonė bus išklausiama, todėl ir pats pareiškėjas turėjo būti suinteresuotas susipažinti su gauta medžiaga ir būti pasirengęs pasisakyti dėl reikšmingų aplinkybių. Medžiaga buvo pateikta savaitė iki informavimo apie inicijuotą vaiko situacijos pervertinimą, o pokalbis vyko praėjus dviem (savaitgalio) dienom po informavimo, todėl Skyrius negali sutikti su nuomone, jog nebuvo sudarytos sąlygos susipažinti su motinos pranešimų aplinkybėmis bei pasirengti pokalbiui. Dėl nusiskundimo, kad vaiko motinos pateikta medžiaga iki šiol nepateikta, Skyrius pažymėjo, kad jei pareiškėjas mano, kad jo 2025-07-23 prašymas Nr. 1PR-641 dėl duomenų pateikimo buvo išnagrinėtas netinkamai, turi teisę jį nustatyta tvarka skusti. Aplinkybė, jog pokalbio metu su vaizdo įrašais nebuvo susipažinęs, nėra vaiko situacijos vertinimo proceso trūkumas, nes, pirma, pareiškėjui iš esmės yra žinoma koku būdu ir kaip jis bendrauja su vaiku; antra, vaiko situacijos vertinimo tvarka nenumato, kad vaiko situacijos vertinimo metu privalo būti pateikti visi Skyriuje gautų pranešimų dokumentai su visais priedais. Dėl teiginių, kad specialistė rėmėsi motinos paaiškinimais, neišklauė pareiškėjo, neišsiaiškino visų aplinkybių, Skyrius atsakė, kad negali sutikti su tokia nuomone ir neturi pagrindo pripažinti, jog vaiko situacijos vertinimas atliktas remiantis vien motinos pozicija ir / ar išimtinai ją palaikant. Skyriaus atstovė ne tik aptarė situaciją su tėvais, bet ir gavo kiekvieno iš tėvų atvejo vadybos specialistų informaciją apie kiekvieno iš tėvų

bendradarbiavimą su jais bei stebimas pastangas keisti įtemptą, konfliktišką padėtį, kasdienį rūpinimąsi vaiku. Skyriaus vertinimu, buvo surinkta pakankamai duomenų objektyviam ir visapusiškam vaiko situacijos vertinimui atlikti, o vien ta aplinkybė, jog pareiškėjo ir Skyriaus specialisto, priėmusio Sprendimą nuomonė / vertinimas apie vaiko situaciją šeimoje bei rizikas sukeliančias priežastis skiriasi ir / ar yra artima motinos pozicijai, savaime nėra pagrindas pripažinti specialistės šališkumą, suinteresuotumą, motinos interesų atstovavimą ar veikimą prieš vaiko interesus.

Dėl Skundo 3 punkte argumentų, jog pareiškėjas nesutinka su Sprendimo Aprašo 28.4 papunktyje numatyto apsaugos veiksnio pagrindimu, Skyrius atsakė, jog specialistės argumentai yra tinkami ir pakankami nurodytam apsaugos veiksmui pagrįsti, jame aiškiai nurodyta, kad remiamasi visuma surinktų duomenų; iš Skyriaus atstovo negali būti reikalaujama remtis išimtinai pareiškėjo vertinimais bei pozicija bei jai pritarti. Be to, VMAT 2025-10-06 nutartyje, kurios nagrinėjimo metu pareiškėjas akcentavo iš esmės tas pačias aplinkybes dėl nesutarimų, sunkumų vykdant laikinąją bendravimo su vaiku tvarką, konstatavo, kad iš pateiktos bylos medžiagos, pareiškėjo ir suinteresuotų asmenų paaiškinimų matyti, kad tarp pareiškėjo ir suinteresuoto asmens yra susiklostę įtempti, konfliktiniai santykiai. VMAT vertino, kad byloje nėra duomenų, kurie sąlygotų pareiškėjo nurodytų motinos veiksmų piktybiškumą. VMAT darė išvadą, kad vaiko motina, užtikrindama vaiko tėvui galimybę bendrauti nuotoliniu būdu, veikė išskirtinai vaiko interesais, byloje nėra duomenų, kad vaiko motina piktybiškai naudojosi vaiko pažeidžiamumu ir tyčia siekė apriboti vaikui galimybę bendrauti su pareiškėju; byloje esantys duomenys patvirtina, kad vaiko motina, pasodindama vaiką jam komfortiškoje vietoje, organizuodama sklandžius pokalbius, tinkamai įgyvendina VMAT 2025-05-16 nutarties pareigą. Taigi akivaizdu, kad Skyriaus atstovės padarytos išvados savo esme yra tokios pačios, kurias padarė ir nešališkas teismas, vertindamas motinos veiksmus užtikrinant pareiškėjo ir sūnaus bendravimą. Tai, kad teismo padarytos išvados yra vėlesnės, nereikia, kad jos nėra aktualios. Už sklandų tarpusavio bendradarbiavimą visada yra atsakingi abu tėvai, todėl siūloma pareiškėjui ne tik visą atsakomybę perkelti vaiko motinai, bet ir kritiškai, atsakingai įsivertinti savo paties elgesį.

Dėl pareiškėjo nusiskundimų, kad 2025-09-03 Sprendimo 25.3.9 punkte nustatytas rizikos veiksnys yra nepagrįstas, nurodyta, kad Sprendimo dalyje yra aiškiai nurodyta kuo remiantis rizikos veiksnys nustatytas; Skyrius neturi pagrindo abejoti vaiko situacijos vertinimo metu pateikiama atvejo vadybą vykdančių specialistų informacija. Be to, pareiškėjas teigia, jog atvejo vadybą jam taikančiam Centrai pateikė skundą dėl šių aplinkybių ištyrimo ir įvertinimo, taigi jam atitinkamai į jį bus atsakyta, tuo tarpu Skyriui / Tarnybai nėra suteikta teisė vertinti nepavaldžių įstaigų darbuotojų veiksmų, atlikti dėl jų patikrinimus ar pan. Net ir tokiu atveju, jei būtų nustatyta, kad Sprendimui priimti atvejo vadybos pateikta informacija buvo neteisinga ir panaikinus aptariamą rizikos veiksnį, tai neturėtų lemti reikšmės, nes ir kiti Sprendime nurodyti rizikos veiksniai yra pakankami priimti sprendimą – nustatyti būtinybę vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį. Dėl išdėstyto Skyrius nurodė netenkinantis prašymo patikrinti ir įvertinti, iš kur ir kokio turinio Skyriuje gauta informacija, nurodyta Sprendimo 25.3.9 punkte, bei nustačius, kad Centras galimai pažeidė VTAPI ir su juo susijusius teisės aktus, informaciją apie tai pateikti atsakingoms institucijoms ir kreiptis į savivaldybės merą dėl pagalbos vaikui ir šeimai teikimo tobulinimo.

Atsakydamas į prieštaravimus Sprendime 28.2 papunktyje nurodytoms aplinkybėms, Skyrius pakartotinai pažymėjo, kad neturi pagrindo abejoti atvejo vadybos specialistų teikiamais duomenimis bei jais nesiremti, o pareiškėjo paaiškinimai buvo iš esmės Skyriui žinoma informacija; Skyrius pripažįsta pareiškėjo teisę turėti savo nuomonę apie motinos elgesį bei jo vertinimą, tačiau Skyrius vaiko situacijos vertinimo metu negavo objektyvių duomenų, kurie sudarytų pagrindą konstatuoti piktnaudžiavimą motinos valdžia kliudant vaikui ir pareiškėjui bendrauti ir dalyvauti jį auklėjant.

Dėl pareiškėjo teiginių, kad nesuprantama, kuo remiantis padarytas ekspertinis neigiamo poveikio vaiko psichologinei būsenai vertinimas nustatant, jog pažeista vaiko teisė į tinkamas gyvenimo sąlygas, Skyrius nurodė vertinantis, kad iš esmės dėl šių aplinkybių jau pasisakyta, todėl papildomai dėl jų neapsisako, tačiau akcentuoja, jog Tarnyba / Skyrius siekia, kad visi dirbantys specialistai turėtų žinių apie vaiko raidą, poreikius, gebėtų juos atpažinti bei suprasti; specialistai dalyvauja įvairiuose mokymuose, konsultuojasi su Skyriuje dirbančiais specialistais (psichologais), analizuoja Lietuvos

Respublikos vaiko teisių apsaugos kontrolierės atliktų tyrimų pažymas, domisi aktualia teismų praktika, kurioje tokia aplinkybė, kaip tai, jog vaikas patiria neigiamus išgyvenimus, stresą, įtampą ir yra kitaip neigiamai veikiamas tėvų konfliktiškų santykių, pripažįstama kaip visuotinai žinoma aplinkybė. Apraše įtvirtinus susijusius rizikos veiksnius, Tarnybai / Skyriui nenumatyta pareiga atlikti kokį nors papildomą ekspertinį vertinimą; Tarnyba bei jos įgalioti teritoriniai skyriai iš esmės yra specializuota valstybės institucija, veikianti vaiko teisių apsaugos srityje bei išimtinai vaiko interesais, todėl vaiko teisių apsaugos specialistų vertinimai bei daromos išvados iš esmės yra specialios, ekspertinės.

Dėl nesutikimo su tuo, kad pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikio vertinimą dėl pagalbos atliks (*duomenys neskelbtini*) centras ir (*duomenys neskelbtini*) centras (nes susitikimai vyksta skirtinguose miestuose skirtinguose socialinių paslaugų centruose, nesusitinkant pareiškėjui ir vaiko motinai, todėl jau ilgą laiką yra formalūs ir neefektyvūs, todėl susitikimai galėtų būtų organizuojami nuotoliniu būdu viename socialinių paslaugų centre) Skyrius paaiškino, kad pagal Atvejo vadybos tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018-03-29 įsakymu Nr. A1-141 (toliau – AV aprašas), 4 punktą Tarnybos arba jos įgaliotas teritorinis skyrius ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo būtinybės vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį ar vaiko apsaugos poreikį nustatymo dienos kreipiasi į vaiko gyvenamosios vietos savivaldybės socialinių paslaugų įstaigą ar kitą įstaigą, kuriai savivaldybės taryba suteikė įgaliojimus koordinuoti atvejo vadybos procesą ir teikti socialines paslaugas šeimoms savivaldybėje, prašydamas paskirti atvejo vadybininką ir nedelsiant organizuoti pagalbos vaikui ir jo šeimai suteikimą. Jei vaiko tėvai ar kiti jo atstovai pagal įstatymą gyvena skirtingose savivaldybėse ar tos pačios savivaldybės skirtingose seniūnijose, kuriose veikia skirtingos socialinių paslaugų įstaigos, kreipiamasi į abiejų savivaldybių ar į abiejų seniūnijų socialinių paslaugų įstaigas. Taigi, Skyrius pagrįstai kreipėsi į (*duomenys neskelbtini*) centrus. Skyrius sutinka su pastebėjimais dėl to, kad su šeima dirbant dviem atvejo vadybą organizuojančioms ir vykdančioms įstaigoms yra būtinas jų tarpusavio bendradarbiavimas, kuris gali pasireikšti ir pareiškėjo nurodytais būdais bei būti vykdomas nurodytomis priemonėmis. Rekomendavo šiuos klausimus aptarti su paskirtais atvejo vadybininkais.

Dėl pareiškėjo teiginių, kad Skyriaus atstovai galėtų ir turėtų dalyvauti stebint pareiškėjo ir vaiko bendravimą ir / ar vaiką tarp tėvų perduodant, Skyrius nurodė, kad Tarnyba 2025-11-11 rašte Nr. S-2975 „Dėl Jūsų 2025-10-13 skundo“ paaiškino, kad nei Tarnybai, nei jos teritoriniams skyriams nepriskirta kompetencija dalyvauti vykstant vaiko atstovo pagal įstatymą bendravimo su vaiku metu, išskyrus atvejus, jeigu tokia tarpininkavimo pareiga vaiko ir tėvo bendravimo metu būtų numatyta teismo sprendimu. VTAPI 50 straipsnio 1 dalies 15 punktas Tarnybai suteikia teisę dalyvauti vykdant neturtinio pobūdžio teismo sprendimus, susijusius su vaiku, tačiau tai nereiškia, kad Tarnyba yra įgaliota užtikrinti, organizuoti ar kontroliuoti teismų sprendimų priverstinį vykdymą. Be to, Skyriaus atliktų vaiko situacijos vertinimų metu nenustatyta vaiko motinos piktnaudžiavimo motinos valdžia vykdant teismo nustatytą pareiškėjo bendravimo su vaiku tvarką, todėl Skyriaus specialistų dalyvavimas, net ir turint tokią teisę, tačiau nesant priverstinio vykdymo veiksmų, kuriuos pagal kompetenciją vykdo antstolis, nebūtų teisėtas ir (ar) tikslingas. Papildomai rekomendavo susipažinti su LAT 2021-03-17 nutartimi civilinėje byloje e3K-3-207-378/2021, kurioje išsamiai aptartos reikšmingos ir su pareiškėjo pageidavimu susijusios aplinkybės bei Tarnybos / Skyriaus funkcijos.

Remdamasis išdėstytu, Skyrius nurodė netenkinantis prašymo iš naujo ištirti skunde nurodytas aplinkybes ir priimti naują sprendimą. Skundo nagrinėjimo metu Skyrius atliko D. B. veiksmų, tarnybinių pareigų atlikimo patikrinimą ir įvertinimą šališkumo aspektu, bei nenustatė pagrindo inicijuoti jos atžvilgiu tarnybinių patikrinimą. Ši specialistė skundo nagrinėjimo metu paaiškino, kad asmeniškai nepažįsta nei vieno iš tėvų, nėra asmeniškai suinteresuota tarp tėvų nagrinėjimo ginčo dėl vaiko baigtimi. Nėra objektyvių duomenų, patvirtinančių, kad specialistė, vykdydama jai pavestas funkcijas, atlikdama vaiko situacijos vertinimą bei priimdama 2025-09-03 Sprendimą, būtų buvusi suinteresuota asmenine turtine ar neturtine nauda, turėtų moralinį įsipareigojimą išimtinai vieno iš tėvų naudai. Pareiškėjas nepateikė objektyvių duomenų, kurie sudarytų pagrindą spręsti dėl specialistės asmeninio suinteresuotumo, kuris turėtų būti ne hipotetinis, o realus ir akivaizdus bei sietinas su interesų konfliktą keliančių sprendimų priėmimu ar dalyvavimu juos priimant. Papildomai Skyrius pažymėjo, kad vaiko situacijos vertinimo sprendimas nėra galutinis administracinės procedūros sprendimas, nes,

nustačius būtinybę vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį, inicijuojama pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikio vertinimo procedūra, kuri baigiama konkrečių priemonių taikymu. Suformuotoje teismų praktikoje tokio pobūdžio sprendimas yra laikytinas tarpiniu procedūriniu aktu (žr. *Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2024-03-20 nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1270-552/2024; 2024-09-04 nutartį administracinėje byloje Nr. eA-2075-492/2024*). Sprendimas būtų laikomas galutiniu administracinės procedūros sprendimu tik tuo atveju, jei nebūtų nustatyta būtinybė vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį, t. y. Tarnybai baigus tyrimą (žr., pvz., *LVAT 2023-09-06 nutartį administracinėje byloje Nr. AS-528-821/2023; 2024-08-07 nutartį administracinėje byloje Nr. eAS-342-502/2024*). Administracinių teismų praktikoje nurodyta, kad nesutikdami su sprendimu nustatyti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį, asmenys šio nesutikimo argumentus (bet ne savarankiškus reikalavimus) galės pareikšti įstatymų nustatyta tvarka ginčydama sprendimą, priimtą baigus pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikio vertinimo procedūrą. Taigi, 2025-09-03 Sprendimas iš esmės nėra vaiko situacijos vertinimo galutinis administracinės procedūros sprendimas, kartu nesukelia pareiškėjui teisių bei pareigų.

Taip pat byloje nustatyta, kad Tarnyboje 2025-12-18 gautas pareiškėjo 2025-12-17 skundas dėl Skyriaus 2025-11-17 sprendimo panaikinimo. Skunde nurodyti iš esmės analogiški argumentai, kaip ir skunde Komisijai bei 2025-10-03 skunde Skyriaus vedėjui.

Atsakydama į šį skundą, Tarnyba 2026-02-05 Sprendime nurodė nustatytas faktines aplinkybes dėl Skyriuje gautų pareiškėjo 2025-05-27 skundo, motinos pranešimų bei juos išnagrinėjus priimtų sprendimų. Dėl pareiškėjo nusiskundimų, kad jis nebuvo tinkamai išklaustas priimant 2025-09-03 Sprendimą, Tarnyba pakartojo Skyriaus 2025-11-17 Sprendime nurodytus argumentus bei išreiškė poziciją, kad pareiškėjo nuomonė 2025-09-01 vaiko situacijos vertinimo metu buvo išklausta bei fiksuota tinkamai, buvo sudaryta galimybė pateikti savo paaiškinimus / nuomonę tiek žodžiu, tiek raštu. Tarnyba nesutinka su teiginiais, kad pareiškėjui nebuvo žinomas vaiko motinos teiktų pranešimų turinys ir juose nurodomos aplinkybės, o vien ta aplinkybė, jog nebuvo supažindintas su vaiko motinos pateiktais vaizdo ar garso įrašais, savaime nereiškia teisės būti išklaustam pažeidimo. Tiek pareiškėjui, tiek vaiko motinai Skyriui periodiškai teikiant pranešimus / paaiškinimus / įrodymus, susijusius su tarpusavio nesutarimais, liečiančiais nepilnametį vaiką, Skyriaus specialistai neturi objektyvių galimybių išklausti kiekvieno iš tėvų nuomonę dėl kiekvieno atskiro epizodo, kiekvieno iš jų atskirai analizuoti bei rinkti juos patvirtinančius / paneigiančius įrodymus, nes vaiko situacijos vertinimas grindžiamas ne pavienių epizodų detaliu tyrimu ir šių aplinkybių patvirtinimu / paneigimu, o bendrų tendencijų ir turimų duomenų visumos analize vaiko situacijos vertinimo metu. Skyriaus vyriausioji specialistė turėjo pareigą išklausti abiejų šalių pozicijas esminiais pranešimuose nurodytais klausimais, tačiau neprivalėjo atskirai analizuoti kiekvieno nurodyto epizodo ar rinkti papildomų įrodymų bei atsikirtimų dėl kiekvienos nurodytos aplinkybės, nes tokie veiksmai viršytų vaiko situacijos vertinimo paskirtį ir Tarnybai suteiktą kompetenciją.

Dėl nesutikimo su 2025-09-03 Sprendime padaryta išvada, jog nepakanka duomenų dėl motinos pažeidžiamos bendravimo su vaiku tvarkos Tarnyba paaiškino, kad rizikos veiksnys (vaiko atstovai pagal įstatymą santuokos nutraukimo proceso ir (ar) gyvenimo skyriumi nustatymo metu ar po jo galimai daro neigiamą įtaką vaikui ir jo situacijai, kenkia vaiko santykiams su kitu vaiko atstovu pagal įstatymą) motyvuotas pareiškėjo pateikta informacija, kad vaiko motina pažeidžia teismo nustatytą bendravimo tvarką, kyla nesutarimai dėl kompensuojamo bendravimo laiko, vaiko priežiūros, sklandaus bendravimo nuotoliniu būdu užtikrinimo. Minėtam rizikos veiksniai nustatytas apsaugos veiksnys (kiti objektyvūs apsaugos veiksniai, kurie sumažina arba gali sumažinti nustatytą rizikos veiksnio įtaką vaiko saugumui) motyvuotas aplinkybėmis, jog nepakanka objektyvių duomenų, galinčių patvirtinti, kad vaiko mama piktybiškai pažeidžia teismo nutartimi patvirtintos nutarties sąlygas. Apsaugos veiksnys motyvuotas ir vaiko motinos Skyriui pateiktomis susirašinėjimo su pareiškėju išklotinėmis, iš kurių nustatyta, jog pareiškėjui buvo pateikti kompensavimo už dienas, kuriomis vaikas sirgo, siūlymai, taip pat aplinkybėmis, kad vaiko motina nėra teismo įpareigota dalyvauti vaiko ir tėvo bendravimo metu. Tarnyba pritarė Skyriaus 2025-11-17 Sprendime nurodytiems argumentams. Tarnybos 2025-11-11 atsakyme Nr. S-2975 buvo pasisakyta dėl Skyriaus atstovo dalyvavimo pareiškėjo bendravimo su vaiku

metu. Tarnyba vertino, kad Aprašo 28.4 papunktyje įtvirtinto apsaugos veiksnio vaiko motinos atžvilgiu nustatymas yra pagrįstas ir tinkamai motyvuotas, nes nebuvo gauta pakankamų objektyvių duomenų, patvirtinančių sistemingą ar piktybišką teismo nustatytos bendravimo su vaiku tvarkos pažeidimą, o sunkumai dėl bendravimo tvarkos laikymosi kilo dėl vaiko sveikatos, tačiau vaiko motina siūlė kompensuoti neįvykusį bendravimą. Be to, motinos piktnaudžiavimas teismo nustatyta laikina bendravimo tvarka nenustatytas ir po 2025-09-03 Sprendimo priėmimo teismo priimtoje nutartyje civilinėje byloje Nr. e2YT-37541-1014/2025, kurioje buvo iš esmės nagrinėjamos tos pačios aplinkybės.

Dėl skundo argumentų, jog nesuprantama, kokių pagrindų nustatytas Aprašo 25.3.7 papunktyje įtvirtintas rizikos veiksnys, Tarnyba nurodė, kad rizikos veiksnys motyvuotas faktinėmis aplinkybėmis dėl Skyriuje gautos informacijos, kad pareiškėjas, atvykęs į vaiko gyvenamąją vietą veržėsi į mamos ir vaiko gyvenamąją vietą, neatsižvelgiant į vaiko režimą, dėl triukšmavimo ir bauginimo mažametis vaikas patyrė stresą. Skyriuje gauta informacija iš VAVPK, kad pareiškėjo atžvilgiu inicijuota administracinio nusižengimo teisena, bei vaiko motinos nuomone, kad bendravimo su vaiku tvarką pareiškėjas faktiškai naudoja ne kaip priemonę bendrauti su vaiku, o kaip spaudimo ir kontrolės priemonę vaiko motinai, provokuodamas konfliktus. Skyrius taip pat nurodė, kad iš abiejų vaiko atstovų pagal įstatymą tarpusavio susirašinėjimų ir įrašų matyti, kad pareiškėjas pokalbių su vaiku metu nesiekia aktyviai įtraukti vaiko į bendravimą, jo sudominti ar užimti amžių atitinkančia veikla, nededa pastangų užmegzti kokybišką ryšį su vaiku, o bendravimą nukreipia į motinos kritiką ir reikalavimų jai kėlimą, taip pat į bendravimą įtraukia ir trečiuosius asmenis, kurie savo dalyvavimu tik didina konfliktą. Rizikos veiksnys taip pat motyvuotas ir aplinkybėmis, kad remiantis turima informacija, esant konfliktiniams tėvų santykiams, kai jie nesugeba susitarti, kaltina vienas kitą manipuliavimu ir geranoriškumo stoka, vaiko interesai lieka nuošalyje. Tarnyba nurodė vertinanti, kad Aprašo 25.3.7 papunktyje įtvirtintas rizikos veiksnys pareiškėjo atžvilgiu buvo nustatytas pagrįstai. Nors pareiškėjas teigia, kad visi jo veiksmai buvo nukreipti į vaiko ir tėvo ryšio stiprinimą, vaiko situacijos vertinimo metu gauta informacija rodo, kad tam tikrose situacijose jo elgesys nebuvo orientuotas į vaiko amžių, emocinę būseną ir poreikius, o konflikto su vaiko motina eskalavimas sudarė vaikui nesaugią emocinę aplinką. Rizikos veiksnio nustatymas buvo grindžiamas ne pavienėmis ar iš konteksto ištrauktomis aplinkybėmis, o skirtingų šaltinių (pareiškėjo bei vaiko motinos nurodytomis aplinkybėmis, pateiktais įrodymais, policijos pateiktu pranešimu ir kt.) informacija, kuri vertinta kompleksiskai, atsižvelgiant į geriausių vaiko interesų principą. Vaiko situacijos vertinimo metu nėra sprendžiama dėl vieno ar kito iš tėvų kaltės, o vertinama, ar suaugusiųjų elgesys užtikrina vaikui saugią, stabilią ir jo raidai palankią aplinką. Tarnybos vertinimu, Skyrius pagrįstai nurodė, kad nepaisant pareiškėjo paaiškinimų ir įsitikinimo, kad taip jis elgiasi turėdamas tam teisę ir paisydamas vaiko interesų, vaikščiojimas aplink motinos namų langus, beldimas, reikalavimas sudaryti sąlygas per langus stebėti ją ir vaiką, nėra susijęs su jokio vaiko poreikio tenkinimu, su jo teisėtų interesų ar teisių užtikrinimu tuo metu, tačiau akivaizdžiai trikdo ramybę vaiko aplinkoje ir tai gali atsiliepti vaiko jausenai, ypač jei dėl to nerimauja ir jį prižiūrinti motina. Pareiškėjui kategoriškai kvestionuojant 2025-09-03 sprendimo išvadą, šios aplinkybės iš esmės tik patvirtina, jog pareiškėjui tikslinga gilinti žinias ir įgūdžius, susijusius su vaiko raida, branda bei poreikiais, kad galėtų tinkamai suprasti bei atliepti vaiko poreikius, užtikrinti jo amžių bei poreikius (ne tik fizinius, bet ir emocinius-psichologinius) atitinkančią aplinką, ne tik pats bendraudamas su vaiku bet ir vaiko pasiėmimo / perdavimo metu, lankantis motinos namų prieigose, su motina kontaktuojant ir kitomis aplinkybėmis. Skyriuje gauti duomenys, kad pareiškėjo atžvilgiu buvo inicijuota administracinio nusižengimo teisena, nors ir nesibaigusi administracinio nusižengimo protokolo surašymu, vaiko situacijos vertinimo kontekste buvo vertinama kaip papildomas, tačiau ne vienintelis, objektyvus įrodymas, patvirtinantis konflikto intensyvumą ir galimą neigiamą poveikį vaiko emocinei aplinkai.

Dėl argumentų apie trečiuosius asmenis Tarnyba pažymėjo, kad vaiko situacijos vertinimo kontekste reikšmingas yra ne trečiųjų asmenų formalus statusas, o jų dalyvavimo poveikis vaiko emocinei būsenai ir bendravimo saugumui. Skundo nagrinėjimo metu nustatyta, kad iš vaiko motinos pateiktų pranešimų ir vaizdo bei garso įrašų duomenų matyti, kad nuotolinio bendravimo metu su vaiku dalyvavo ir vaiko močiutė, o pokalbio metu buvo girdimi atitinkami priekaištai, reiškiami vaiko motinai, iš pokalbio konteksto suprantami grasinimai, susiję su galimu vaiko gyvenamosios vietos keitimu ir pan.,

todėl Tarnyba sutinka su vertinimu, kad tokios aplinkybės, nepriklausomai nuo to, ar grasinimai buvo įvardyti tiesiogiai, ar numanomi iš konteksto, gali kelti vaikui įtampą, nesaugumo jausmą ir neatitinka vaiko amžiui tinkamos bendravimo aplinkos. Trečiųjų asmenų įtraukimas į bendravimą nuotoliu šiuo atveju buvo pagrįstai vertintas kaip viena iš nustatytą rizikos veiksnį pagrindžiančių aplinkybių.

Atsakydama į argumentus dėl Centro neva teiktos informacijos apie pareiškėją, taip pat dėl to, kad vaiko motina esą piktnaudžiauja motinos valdžia būtent kliudant vaikui ir pareiškėjui bendrauti ir dalyvauti jį auklėjant, Tarnyba paaiškino, kad skundo nagrinėjimo metu nustatyta, kad vaiko situacijos vertinimo metu specialistė 2025-07-02 el. paštu kreipėsi į (*duomenys neskelbtini*) centro atvejo vadybininkę dėl informacijos apie šeimą pateikimo. 2025-07-03 el. paštu gautas atsakymas, jog mama tinkamai rūpinasi vaiko priežiūra, sveikata, lankosi pas reikiamus specialistus ir gydytojus. Vaikui namuose yra sudarytos tinkamos sąlygos namuose augti, vystytis ir ilsėtis, o visą informaciją galima rasti 2025-05-30 pagalbos plane. Duomenų, jog Skyrius būtų kreipęsis į pareiškėjų paslaugas teikiančią įstaigą, nenustatyta bei 2025-09-03 Sprendime nefiksuota. Kartu motyvuojant pareiškėjo atžvilgiu nustatytą rizikos veiksnį, nėra aišku, kokia forma (žodžiu, raštu) buvo gauta informacija bei ar dokumentas yra registruotas Tarnybos dokumentų valdymo sistemoje, koks jo registracijos numeris, data. Atsakyme Skyrius taip pat nenurodė išsamesnių duomenų dėl šios informacijos gavimo. Tarnyba vertino, kad Aprašo 25.3.9 papunktyje įtvirtinto pareiškėjo atžvilgiu nustatyto rizikos veiksnio faktinės aplinkybės pagrindžiančių duomenų, susijusių su pareiškėjo veiksmais (ne)priimant inicijuotą pagalbą gavimo data bei forma nėra aiški. Tačiau nustatyti šio rizikos veiksnio trukumai savaime nesuponuoja pagrindo keisti ar panaikinti 2025-09-03 Sprendimo rezultato. Kaip Skyrius nurodė, net ir eliminavus minėtą rizikos veiksnį, kiti nustatyti rizikos veiksniai, vertinant jų visumą, yra pakankami pagrįsti priimti sprendimą dėl būtinybės vertinti pagalbą vaikui ir (ar) šeimai poreikį. Atsižvelgiant į nustatytus Skyriaus veiklos trūkumus, Tarnyba paves Skyriaus vedėjui atkreipti vyriausiosios specialistės D. B. dėmesį į būtinybę kiekvienu atveju motyvuojant rizikos ar apsaugos veiksmus remiantis iš kitų įstaigų / specialistų raštu ar žodžiu gauta informacija, aiškiai fiksuoti šios informacijos gavimo duomenis (datą, registracijos numerį ir kt.).

Pareiškėjas Komisijai skundžia Skyriaus 2025-09-03 Sprendimą ir 2025-11-17 Sprendimą bei Tarnybos 2026-02-05 Sprendimą. Prašo juos panaikinti bei įpareigoti iš naujo išnagrinėti pareiškėjo 2025-06-27 pateiktą skundą Nr. 1PR-547, taip pat vaiko motinos nuo 2025-06-27 iki 2025-07-15 pateiktus pranešimus ir priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Tarnybos funkcijos įtvirtintos VTAPI 50 straipsnyje, kurio 1 dalyje nustatyta, jog Tarnyba, be kitų funkcijų, gina ir užtikrina vaiko teises ir atstovauja vaiko teisėms ir teisėtiems interesams savivaldybių teritorijose visą parą; tvarko ir užtikrina vaikų, kuriems reikalingos ir taikomos vaiko teisių apsaugos priemonės, apskaitą, per savo struktūrinius padalinius – įgaliotus teritorinius skyrius organizuoja vaiko globos (rūpybos) savivaldybėse nustatymą; užtikrindama visų savivaldybių teritorijose gyvenančių vaikų teisių ir teisėtų interesų apsaugą, galimo vaiko teisių pažeidimo atveju vertina vaiko situaciją, inicijuoja atvejo nagrinėjimą, priima sprendimus dėl individualių vaiko teisių apsaugos atvejų; Civiliniame kodekse nustatytais atvejais ir tvarka gina vaiko teises ir teisėtus interesus teisme, dalyvauja teismo posėdžiuose ir pateikia teismui išvadą, atstovauja vaiko interesams; teisės aktų nustatyta tvarka dalyvauja neturtinio pobūdžio teismo sprendimų, priimtų dėl vaiko, vykdymo procese (2, 8, 11, 14, 15 punktai).

Vadovaujantis VTAPI 36 straipsniu, Tarnyba ar jos įgaliotas teritorinis skyrius, gavęs žodžiu, raštu ar bet kokiomis nuotolinio ryšio priemonėmis pranešimą apie galimą vaiko teisių pažeidimą, kuo skubiau, tačiau ne vėliau kaip per 3 darbo dienas, pradeda nagrinėti pranešimą ir susitinka su vaiku, užsitikrindamas galimybę pabendrauti su juo be apribojimų, jeigu yra poreikis, – nedalyvaujant vaiko atstovams pagal įstatymą, atsižvelgęs į vaiko amžių ir brandą išklauso vaiką jam priimtiniu būdu vaiko nuomonę apie galimą jo teisių pažeidimą, pagal poreikį įvertina vaiko gyvenamąją ir (ar) socialinę aplinką, bei vaiko santykius su jo tėvais ar kitais vaiko atstovais pagal įstatymą. Tarnyba ar jos įgaliotas teritorinis skyrius, atlikęs VTAPI 36 straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus, vadovaujantis Aprašo nustatyta tvarka, atlieka vaiko situacijos vertinimą. Jeigu Tarnyba ar jos įgaliotas teritorinis skyrius, atlikęs nurodytus veiksmus, nenustato vaiko teisių pažeidimų ir pavojaus vaiko fiziniam ar psichiniam

saugumui, sveikatai ar gyvybei, jis priima sprendimą baigti pranešimo nagrinėjimą ir neatlieka vaiko situacijos vertinimo (1 dalis). Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti veiksmai pradedami atlikti pranešimo gavimo dieną, tačiau ne vėliau kaip per 6 valandas nuo pranešimo gavimo momento, ir užbaigiami ne vėliau kaip per 3 darbo dienas (2 dalis). Pagal VTAPI 36¹ straipsnį, būtinybė vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį nustatoma, jeigu Tarnyba ar jos įgaliotas teritorinis skyrius, atlikdamas vaiko situacijos vertinimą, nustato vaiko funkcionavimo ir socialinės aplinkos rizikos veiksniai bei rizikos veiksniai, susijusius su vaiko tėvais ar kitais jo atstovais pagal įstatymą ir jų santykiais su vaiku, ir jeigu vaiko tėvai ar kiti jo atstovai pagal įstatymą neužtikrina vaiko teisių ir teisėtų interesų (2 dalis). Šio įstatymo 36² straipsnyje nustatyta, kad nustačius būtinybę vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį, ne vėliau kaip kitą darbo dieną inicijuojamas atvejo vadybininko paskyrimas.

Vertinant pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį, vadovaujantis Aprašo 25 punktu, yra vertinami su vaiko funkcionalumu susiję rizikos veiksniai, taip pat rizikos veiksniai, kylantys iš socialinės aplinkos, kurioje yra vaikas, bei rizikos veiksniai susiję su vaiko atstovais pagal įstatymą. Jei nustatomas bent vienas iš Aprašo 25 punkte nurodytų rizikos veiksnų ir nenustatomas (-i) 28 punkte nurodytas (-i) apsaugos veiksnys (-iai) arba nustatytas (-i) apsaugos veiksnys (-iai) nesumažina ir negali sumažinti nustatyto (-ų) rizikos veiksnio (-ių) įtakos vaiko saugumui ar jo teisių ir interesų užtikrinimui, nustatoma būtinybė vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį. Aprašo 32 punkte nurodyta, jog Tarnyba (teritorinis skyrius), atlikdami vertinimą ir vaiko situacijos vertinimo anketoje (Aprašo 2 priedas) nurodydami rizikos veiksniai, įvardytus Aprašo 29 ir 30 punktuose, turi juos pagrįsti konkrečiomis aplinkybėmis ir argumentais. Taip pat, apibrėžiant konkretų rizikos veiksnį, turi būti nurodoma, ar jis nustatomas vienam iš vaiko atstovų pagal įstatymą ar abiem vaiko atstovams pagal įstatymą.

Remiantis Atvejo vadybos aprašo 4 punktu, atvejo vadyba inicijuojama ir taikoma Tarnybos arba jos įgaliotam teritoriniam skyriui, vadovaujantis VTAPI, nustačius būtinybę vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį ar vaiko apsaugos poreikį. Tarnyba arba jos įgaliotas teritorinis skyrius raštu ar elektroninių ryšių priemonėmis ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo būtinybės vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį ar vaiko apsaugos poreikį nustatymo dienos kreipiasi į vaiko gyvenamosios vietos savivaldybės socialinių paslaugų įstaigą ar kitą įstaigą, kuriai savivaldybės taryba suteikė įgaliojimus koordinuoti atvejo vadybos procesą ir teikti socialines paslaugas šeimoms savivaldybėje, prašydamas paskirti atvejo vadybininką ir nedelsiant organizuoti pagalbos vaikui ir jo šeimai suteikimą, bei pateikia Vaiko situacijos vertinimo anketos kopiją ir kitus turimus dokumentus bei informaciją, nurodytą Atvejo vadybos tvarkos aprašo 4 punkte.

Tarnybos direktoriaus 2023-12-27 įsakymu Nr. BV-309 patvirtintose Prašymų ir skundų nagrinėjimo bei asmenų aptarnavimo Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyboje prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos taisyklės (toliau – Taisyklės) įtvirtinta, jog skundai dėl Tarnybos darbuotojų veiksmų (neveikimo) ar priimtų administracinių sprendimų nagrinėjami (tiriami) vadovaujantis VAI trečiajame skyriuje nustatyta tvarka ir šiomis Taisyklėmis (55 punktas). Administracinės procedūros metu Tarnybos direktorius arba teritorinio skyriaus vedėjas gali pripažinti netekusiu galios neteisėtą administracinį sprendimą, taip pat teisėtą administracinį sprendimą, jeigu administracinis sprendimas yra sąlyginis ir per nustatytą laikotarpį asmuo nustatytų sąlygų neįvykdo (67 punktas). Prašymai ir (ar) paklausimai ir (ar) kt., vaizdinė ar garsinė medžiaga ir pan., kurie, atsižvelgiant į jų turinį, gali būti vertinami kaip pranešimai apie galimą vaiko teisių pažeidimą, nagrinėjami VTAPI ir poįstatyminių teisės aktų nustatyta tvarka. Į prašymus, kurie gali būti vertinami kaip pranešimai apie galimą vaiko teisių pažeidimą, atsakymai asmenims šiose Taisyklėse nustatyta tvarka nėra teikiami, išskyrus atvejus, jei prašymuose, kurie gali būti vertinami kaip pranešimai apie galimą vaiko teisių pažeidimą, yra pateikiami papildomi reikalavimai į kuriuos privaloma atsakyti šiose Taisyklėse nustatyta tvarka (69 punktas). Atsakymai į skundus dėl Tarnybos darbuotojų veiksmais, neveikimu ar administraciniais sprendimais galimai padaryto asmens teisių ir teisėtų interesų pažeidimo įforminami priimant administracinės procedūros sprendimą (72 punktas). Atsakyme turi būti motyvuotai atsakyta į visus asmens ar jo atstovo keliamus klausimus (reikalavimus), nurodyta, kokių priemonių buvo (ar bus) imtasi ir kas atsakingas už jų įgyvendinimą, taip pat gali būti pareikšta nuomonė ir pateiktos

rekomendacijos. Neatsakius nors į vieną iš keliamų klausimų, nurodomos priežastys, dėl kurių nebuvo galima pasisakyti tam tikru klausimu ir (arba) priimti sprendimo (74 punktą).

Komisija pabrėžia, kad jai nesuteikta kompetencija spręsti pagalbos vaikui ir šeimai poreikio nustatymo vertinimo klausimų. Tokios funkcijos būtent Tarnybai (teritoriniams skyriams) suteiktos įstatymu ir detalizuotos poįstatyminiais teisės aktais. Tai reiškia, jog Tarnybos specialistai (darbuotojai) privalo būti tokios kompetencijos ir turėti tokių specialių žinių, kurios jiems leistų tinkamai atlikti funkcijas vaiko teisių priežiūros srityje, įskaitant nuspręsti dėl esančių rizikos (apsaugos) veiksnių bei galimai reikalingo pagalbos šeimai nustatymo poreikio, perduodant informaciją atvejo vadybininkams. Abejoti specialistų kompetencija atlikti vaiko situacijos vertinimą ir kitas pavestas funkcijas Komisija neturi pagrindo. Taip pat akcentuotina, jog santykiai tarp vaiko tėvų (jų bendravimo, rūpinimosi vaiku ir pan.) iš esmės yra civilinio pobūdžio ir reguliuojami civilinės teisės normomis. Atitinkamai būtent bendrosios kompetencijos teismai iš esmės sprendžia ginčus šeimos santykių srityje (įskaitant dėl išlaikymo vaikui, bendravimo tvarkos su vaiku nustatymo, vaiko priežiūros (globos, rūpybos) ir pan.). Taigi byloje Komisija negali ir neatliks vaiko situacijos vertinimo, kurį, turėdamas visą reikšmingą informaciją šiuo atveju jau atliko Skyrius (kurio specialistės veiksmus taip pat patikrino ir Skyriaus vedėjas bei Tarnyba), o vertins, ar skundžiami Sprendimai bei juose nurodytos išvados yra motyvuotos, ar juose pasisakyta dėl keltų klausimų, ar nebuvo procedūrinių pažeidimų, lėmusių Sprendimų neteisėtumą iš esmės.

VAĮ 10 straipsnio 5 dalyje nurodyta, kad administraciniame sprendime, be kita ko, turi būti nurodyta: sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės (5 punktą); sprendimo motyvai (6 punktą). Kartu pažymėtina, jog LVAT praktikoje ne kartą nurodyta, jog individualiais administraciniais aktais, kuriuos priima viešojo administravimo subjektai, yra sprendžiami skirtingo pobūdžio teisiniai santykiai, kuriuos reguliuoja specialios teisės normos, skirtos tik šiems teisiniams santykiams reglamentuoti. Tai lemia, kad ir skirtinguose teisiniuose santykiuose priimamų individualių administracinių aktų turinys gali būti skirtingas (pagal apimtį, struktūrą ir pan.), nes gali būti sąlygotas tų specialiųjų teisės normų reikalavimų, kurios reglamentuoja atitinkamus teisinius santykius. Kiekvienu konkrečiu atveju vertinant sprendimo teisėtumą, turi būti atsižvelgiama ir į tuos teisės aktus, kurie reguliuoja konkretų teisinį santykį, t. y. turi būti įvertinama, kokie ir kokia apimtimi yra teisiškai reikšmingi faktai bei kokios konkrečios materialinės teisės normos asmeniui gali sudaryti atitinkamas prielaidas bei sąlygas, kad būtų sukurtos, panaikintos ar pakeistos asmens subjektinės teisės tam tikruose teisiniuose santykiuose (*2011-06-27 sprendimas administracinėje byloje Nr. A556-336/2011; 2010-10-04 nutartis administracinėje byloje Nr. A438-1116/2010*).

Vaiko situacijos vertinimo sprendimo forma nustatyta Apraše. 2025-09-03 Sprendimas atitinka nustatytą formą – jame nurodyti visi reikalaujami duomenys, nurodyti nustatyti rizikos ir apsaugos veiksniai bei aprašyta remiantis kokia informacija jie nustatyti. Pareiškėjas nesutinka su jo atžvilgiu nustatytais rizikos ir apsaugos veiksniais, vertinimu motinos atžvilgiu, teigia, jog netinkamai buvo vertintos faktinės aplinkybės, jo ir vaiko motinos elgesys. Tačiau nesutikimas iš esmės grindžiamas jo subjektyvia nuomone, kuri prieštarauja Skyriaus specialistų nuomonei (vertinimui), kas savaime nėra pagrindas teigti apie vaiko situacijos vertinimo sprendimo neteisėtumą. Priešingai – tiek iš 2025-09-03 Sprendimo, tiek iš kituose Sprendimuose nurodytos informacijos akivaizdu, jog tarp tėvų yra susiklostę konfliktiniai santykiai, kurių neneigia ir pareiškėjas, o tai reiškia, kad rizikos (apsaugos) faktoriai pareiškėjui ir atitinkamai vaiko teisių pažeidimai nustatyti iš esmės pagrįstai. Akcentuotina, jog Tarnybos (jos skyrių) specialistų esminė funkcija – vaiko teisių, o ne tėvų teisių apsauga. Kitaip tariant, Tarnyba privalo veikti taip, kad geriausiai būtų užtikrinti būtent vaiko interesai, tuo tarpu, tėvų konfliktų ir nesutarimų sprendimas nėra Tarnybos kompetencija. Komisijos vertinimu, akivaizdu, jog matydama tėvų nesutarimus kaip vaiko teisių pažeidimą, Tarnyba turi teisę ir netgi pareigą nustatyti vaiko teisių pažeidimą, ir kreiptis dėl pagalbos šeimai poreikio nustatymo. Akcentuotina, kad šeimai teikiama pagalba (atvejo vadyba) nėra skirta asmenims bausti – priešingai, jos metu aiškinamasi, kaip geriausia būtų padėti vaikui ir koks geriausias veiksmų planas galėtų būti pasirinktas ir įgyvendintas. Tokiu būdu vertintina, kad 2025-09-03 Sprendimu nustačius tik rizikos ir apsaugos faktorius, vaiko teisių pažeidimus bei nustačius būtinybę vertinti pagalbos vaikui poreikį, pareiškėjo teisės nebuvo pažeistos

(jam netaikyta administracinė atsakomybė ar pan.). Paminėtina, jog kaip pagrįstai nurodyta 2025-11-17 ir 2026-02-05 Sprendimuose (kuriuose nurodomos ir konkrečios LVAT nutartys), pagal teismų praktiką vaiko situacijos vertinimo sprendimai, kuriais nustatoma tolimesnė būtinybė vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį, savaime teisinių pasekmių nesukelia, yra tik tarpiniai sprendimai, o ne galutinis vaiko situacijos vertinimo rezultatas. Be to, Komisija vertina, kad šiuo atveju net ir panaikinus 2025-09-03 Sprendimą, pareiškėjo teisių ir pareigų apimtis nepasikeistų, nes Sprendime nurodytos iš esmės konstatuojamojo pobūdžio išvados (nustatyti rizikos ir apsaugos faktoriai bei vaiko teisių pažeidimas), kurių pagrindu, kaip jau minėta, atsakomybė pareiškėjui nekilo. Paminėtina, jog į bylą pateiktas 2026-02-13 Pagalbos planas, kuriame (*duomenys neskelbtini*) centro pagalbai šeimai skyrius nurodė atvejo vadybos metu teiktos pagalbos tikslus, uždavinius, veiksmus ir priemones (vykdomas vaiko mamos); nustatė, jog pagalbos priemonės įgyvendintos (išskyrus pagerinti bendravimą tėvystėje (sudalyvauti (*duomenys neskelbtini*))); nurodė, kad atvejo vadyba baigiama, nes paslaugų gavėja geba savarankiškai rūpintis vaiku ir šeimai nebetikslinga toliau taikyti vadybą bei teikti paslaugas. Taigi tiek pareiškėjo, tiek motinos atžvilgiu vykdyta atvejo vadyba, taikytos pagalbos priemonės pagal nustatytą veiksmų planą, priemonės buvo vykdomos siekiant užtikrinti būtent vaiko teises. Pareiškėjo pageidavimas kitokio vertinimo šiuo atveju iš esmės reiškia, kad jis kelia ginčą būtent dėl faktų įvertinimo (kitokių išvadų pateikimo). Tačiau prašymai konstatuoti vieną ar kitą dalyką nėra prašymai dėl pažeistos teisės ir Komisijoje nenagrinėtini. Administraciniuose teismuose nėra nagrinėjami ginčai dėl viešojo administravimo subjektų priimtų konstatuojamojo pobūdžio aktų. Tam tikrų faktų pripažinimas negali būti savarankišku reikalavimu byloje. Reikalavimai, kuriais pareiškėjas siekia tam tikrų juridinių faktų pripažinimo ir nustatymo, nesukelia pareiškėjui jokių teisinių pasekmių (žr., pvz., LVAT 2010-09-10 nutartis administracinėje byloje Nr. AS⁴⁴²-484/2010; 2015 m. spalio 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS-1193-552/2015 2019-02-20 nutartis administracinėje byloje Nr. AS-121-822/2019).

Juolab, šiuo atveju reikšminga ir tai, kad iš bylos šalių pateiktų dokumentų paaiškėjo, jog iš dalies pareiškėjo Tarnyboje keltais klausimais, dėl kurių pasisakyta tiek pirminiame 2025-09-03 Sprendime, tiek 2025-11-17 ir 2026-02-05 Sprendimuose, nutartis yra priėmus ir bendrosios kompetencijos teismas (VMAT).

VMAT 2025-10-13 nutartyje, kuri priimta išnagrinėjus skundą dėl Tarybos vyriausiosios specialistės D. Š. 2025-08-22 nutarimo (*duomenys neskelbtini*) nepradėti administracinio nusižengimo bylos teisenos, nustatyta, jog 2025-06-27 pareiškėjas kreipėsi į Tarnybą; nurodė, kad vaiko mama netinkamai vykdo VMAT 2025-05-16 nutartį, kuria nustatyta bendravimo tvarka su jų sūnumi, t. y. piktnaudžiauja motinos valdžia, netinkamai užtikrina sąlygas bendravimui su vaiku, neteikia informacijos apie vaiką, tokiu būdu pažeisdama CK 3.170 straipsnio nuostatas ir VTAPĮ 12 ir 31 straipsnių nuostatas. Pareiškėjas prašė patraukti motiną teisinėn atsakomybėn už administracinių nusižengimų, numatytų ANK 72, 73 straipsniuose, ir/ar kitų teisės aktų pažeidimų padarymą. Tarnybos specialistė 2025-08-22 nutarimu nutarė nepradėti administracinio nusižengimo bylos teisenos; nurodė, kad įvertinus turimą medžiagą, matyti, jog motina tinkamai naudoja tėvų valdžią, rūpinasi vaiku, įgyvendina tėvų valdžią vaiko atžvilgiu, užtikrina visapusišką vaiko fizinių bei emocinių psichologinių poreikių tenkinimą, rūpinasi vaiko sveikatos priežiūra, yra sudariusi geras buitines sąlygas vaikui augti, tarp motinos ir vaiko yra reikšmingi, tvirti ir saugūs ryšiai. Atsakomybė už administracinio nusižengimo, numatyto ANK 73 straipsnyje, padarymą galima tėvams tik tuo atveju, kai jie tyčia nepanaudoja tėvų valdžios ar sąmoningai nieko neveikia vaikų interesais (pvz., nesirūpina vaikais, palieka be priežiūros, visiškai šių neauklėja), neatlieka ar netinkamai atlieka pareigas, numatytas CK 3.155 straipsnio 2 dalyje.

VMAT nurodė, kad pareiškėjas mano, kad motina, neužtikrindama teismo nutartimi nustatytos bendravimo su vaiku tvarkos – (*duomenys neskelbtini*) bendravimo su vaiku nuotoliniu būdu, piktnaudžiauja motinos valdžia ir neužtikrina vaiko teisių. Tėvų valdžios turinys įtvirtintas CK 3.155 straipsnio 2 dalyje, taigi tėvų valdžia apima ne tik su savo vaikais susijusias tėvų teises, bet ir pareigas, todėl yra privaloma ir nė vienas iš tėvų neturi teisės atsisakyti pareigos įgyvendinti tėvų valdžią. CK 3.159 straipsnio 3 ir 4 dalyse įtvirtinta, kad tėvų valdžia negali būti naudojama priešingai vaiko interesams, už tėvų valdžios nepanaudojimą taikoma teisinė atsakomybė, nustatyta įstatimuose. CK 3.170 straipsnyje įtvirtinta skyrium gyvenančio tėvo ar motinos teisė bendrauti su vaiku ir dalyvauti jį

auklėjant. VTAPĮ 12 straipsnyje įtvirtinta vaiko teisė gyventi ir bendrauti su savo tėvais ir giminačiais. Šio straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad vaikas turi teisę gyventi su savo tėvais. Vaikas turi teisę bendrauti su skyrium gyvenančiais tėvais (vienu arba vieninteliu iš jų), išskyrus atvejus, kai tai prieštarauja vaiko interesams. Tėvai užtikrina šią vaiko teisę. Jeigu ši vaiko teisė nėra užtikrinama, valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka imasi veiksmų šiai vaiko teisei užtikrinti.

VMAT, vertindamas, ar vaiko nuotolinio bendravimo metu vaikui pradėjus niurzgėti ir tapus neramiam nutraukdama pokalbį motina pažeidė CK 3.170 straipsnio ir VTAPĮ 12 bei 31 straipsnių nuostatas, pažymėjo, kad VMAT 2025-05-16 nutartyje nustatyta laikino bendravimo tvarka su sūnumi; nustatyta, kad pareiškėjas turi teisę kasdien bendrauti su vaiku telekomunikacijų ryšio priemonėmis – vaizdo skambučiais, kurių trukmė gali būti ne ilgesnė nei (*duomenys neskeltini*) (išskyrus atvejus, kai to negalima užtikrinti dėl objektyvių priežasčių). VMAT, išanalizavęs į bylą pateiktų susirašinėjimų tarp pareiškėjo ir vaiko motinos turinį, nurodė, kad iš jų galima daryti pagrįstą išvadą, kad pareiškėjo ir jo sūnaus nuotoliniai susitikimai ne visuomet trunka (*duomenys neskeltini*), to neneigia ir motina. LAT praktikoje išaiškinta, kad tėvų, negyvenančių kartu su vaiku, teisė bendrauti su vaiku ir dalyvauti jį auklėjant yra asmeninio pobūdžio tėvų teisė, kurią įgyvendinti galima, kai kitas iš tėvų nekliudo šiam bendravimui, o pats bendravimas yra tiesioginis ir pastovus. Šios teisės įgyvendinimas reiškia ir įstatymu nustatytos tėvų pareigos bendrauti su vaiku bei dalyvauti jį auklėjant įvykdymą. Ši tėvų asmeninė teisė ir pareiga turi būti vykdoma tik vaiko interesais (*nutartys civilinėse bylose Nr. 3K-3-454/2014, 3K-3-412-916/2020*). Tėvų pareiga bendrauti su vaiku reiškia tinkamą vaiko teisės bendrauti su tėvu ar motina įgyvendinimą. Tinkamas vaiko teisės bendrauti su tėvu ar motina įgyvendinimas reiškia, kad bendraujama bus tokiais būdais, forma ir laiku, kuris labiausiai atitiks vaiko poreikius, atsižvelgiant į jo amžių, gyvenimo būdą, įpročius ir pan., ir norus (*2016-02-03 nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-16-706/2016*).

VMAT nustatė, kad 2025-08-13 paaiškinime motina nurodė, kad jos sūnui (*duomenys neskeltini*). Tėvas reikalauja, kad vaizdo skambutis visada truktų lygiai (*duomenys neskeltini*), jis į vaizdo skambučius įtraukia savo motiną, draugus, kitus trečiuosius asmenis, kurie sėdi šalia jo ir stebi bendravimą su vaiku, nors teismo nutartyje nenumatyta trečiųjų asmenų dalyvavimas vaizdinių skambučių metu. Pirmus du mėnesius vaizdo skambučių metu ji sėdėdavo su vaiku, stengėsi kontroliuoti vaiko emocijas, pastarąjį nuraminti. Jai ne visuomet pavykdavo vaiką nuraminti (vaikas verkėdavo, jautė nuovargį ir pan.) ir dėl to ji nutraukdavo vaizdo skambutį (vaizdo skambučius ji pradėjo nutraukinėti nuo 2025-07-23). Nuo 2025-07-24 ji vaizdo skambučiuose nedalyvauja – įkelia vaiką į maniežą, užtikrina jam saugią aplinką ir padeda saugių žaislų. 2025-08-17 ir 2025-08-11 jai nutraukus vaizdo skambutį dėl objektyvios priežasties (vaikas verkė), pareiškėjas iškviėtė policijos pareigūnus, kurie nenustatė jokio pažeidimo išvažiavo. Jei vaizdo skambutis trunka mažiau nei (*duomenys neskeltini*), pareiškėjas pradeda skambinti, kaltinti ją piktnaudžiavimu motinos valdžia, kad ji neramina vaiko, reikalauja nuraminti vaiką perskambinti ir kompensuoti likusias minutes bei parodyti, kokia vaiko emocinė būklė. Vaiko tėvas nuolat priekaištauja, kad vaizdo pokalbio metu ji neramina vaiko, nekeičia lokacijos, nežaidžia su vaiku, kai šis verkia, nors teismo nutartis numato vaizdo skambutį baigti, vaikui pradėjus verkti. Be to, teismo nustatytoje bendravimo tvarkoje numatyta, kad tėvas vaiką gali pasiimti kas antrą savaitgalį porinėmis metų savaitėmis tarp 10-11 val. atsižvelgiant į vaiko režimą. Nuo 2025-06-23 iki 2025-06-27 ji siūlė kompensaciją už vaiko ligos laikotarpį (vaikas tą savaitgalį sirgo), tačiau pareiškėjas pasiūlymo atsisakė. Ji su vaiku nedraudžia matytis, visada vaiką suruošia ir atiduoda, iškilo problema darbo dieną paaimti vaiką dėl vaiko režimo, kadangi pareiškėjas vaiką norėjo paaimti po pietų. Jos pasiūlytas laikas pagal teismo nutartį ir pagal vaiko režimą, iki kada pareiškėjas turi grąžinti sūnų, jam netiko, šis vaiką paėmė, bet ryte dvi dienas iš eilės. Iš elektroninės sveikatos svetainės išrašo kopijos matyti specialistų rekomendacijos: rekomenduojama, be kita ko, stengtis pastebėti ir atliepti vaiko poreikius, įvardinti vaiko emocijas. VMAT taip pat atkreipė dėmesį į tai, kad 2025-05-16 nutartimi nustatyta tik maksimali susitikimo trukmė (ne ilgesnė nei (*duomenys neskeltini*)), tuo tarpu minimali susitikimo trukmė minėtoje nutartyje nėra nurodyta; be to, nutartyje patikslinta, kad susitikimo trukmė gali būti ir trumpesnė, atsižvelgiant į objektyvias priežastis. VMAT vertinimu, vaiko amžiaus ir

(*duomenys neskelbtini*) sąlygotos vaiko reakcijos, kylančios susitikimo metu, gali būti objektyvus pagrindas vaiko interesais sutrumpinti susitikimo trukmę *ad hoc*, o motina, atsižvelgusi į iškilusias situacijas, vaiko interesais priimdama sprendimą sutrumpinti susitikimo trukmę, viena vertus, nepažeidžia 2025-05-16 ir 2025-06-30 nutartyse nustatytos laikinos bendravimo tvarkos su vaiku, kita vertus, nepažeidžia teisės normų, išdėstytų pareiškėjo skunde. Tarnybos vyriausiosios specialistės 2025-08-22 nutarimas yra teisėtas ir pagrįstas. Vaiko tėvams nesutariant, jie turi teisę kreiptis į teismą ir šią tvarką pakeisti civilinio proceso tvarka.

VAT 2025-11-15 nutartimi paliko galioti VMAT 2025-10-13 nutartį. Be kita, nurodė, kad aukštesniojo teismo vertinimu, pritariant ir atsiliepimų į apeliacinio skundo argumentams, vykdant 2025-05-16 nutartimi nustatytą laikiną bendravimo tvarką, būtina atsižvelgti į vaiko vystymosi raidą, nuovargį, emocinę būseną, kas šiuo atveju ir buvo daroma. Nors pareiškėjas nurodo, kad motina nesiima veiksmų vaikui nuraminti ir ginčo laikotarpiu vaiko nelaikė ant kelių ar su juo neužsiėmė, tačiau pats pareiškėjas, viena vertus prieš/po skambučių su vaiku motinai teikdavo pastabas dėl vaiko laikymo ant kelių, kita vertus skunde pripažįsta, kad mažametis vaikas (*duomenys neskelbtini*). Vis tik vien šios aplinkybės – mažamečio vaiko neramumas, pasikeitusios emocijos – nėra priežastis konstatuoti, kad motina piktnaudžiauja motinos valdžia ir kad toks vaiko emocinės būsenos pasikeitimas priežastiniu ryšiu susijęs išimtinai su motinos veiksmais. Priešingai, bylos duomenys patvirtina, kad ji, reaguodama į vaiko emocinę būseną, atliepia jo poreikius, sustabdo tokią būseną sukėlusį veiksma (pokalbį) ir nuramina vaiką. Atvirkštinis elgesys, suabsoliutinant pareiškėjo siekį su vaiku bendrauti pagal pastarojo pageidavimą, maksimalų teismo sprendimu nustatytą laiką (*duomenys neskelbtini*), mažamečiui vaikui, pagal galimybes, išsakant savo poreikius, neatitiktų geriausių vaiko interesų užtikrinimo. Taigi vertinant vaiko motinos pareigų turinį ir jų vykdymą, nėra pagrindo daryti išvadai, kad ji neužtikrina įsiteisėjusia teismo nutartimi nustatytos pareigos sudaryti sąlygas individualiam tėvo ir vaiko vaizdo pokalbiui. Iš esmės to (kad pokalbiams yra parūpinama techninė įranga) neneigia ir pareiškėjas, tačiau jo keliamos interpretacijos dėl pokalbio laiko trumpinimo ir vaiko emocinės būsenos pasikeitimo nėra pagrindas spręsti, kad buvo padarytas administracinis nusižengimas. Priešingai, tokiais argumentais iš esmės yra paneigiami tiek vaiko poreikiai, gebėjimai (*duomenys neskelbtini*) išlaikyti dėmesį ir tėvų pareiga apsaugoti vaiką nuo bet kokio neigiamo poveikio, kurių pareiškėjas, suabsoliutindamas savo teisę bendrauti su vaiku, pakankamai nevertina.

VAT taip pat nurodė, kad Tarnyba, nustačiusi, kad pareiškėjo skundas yra nepagrįstas, neturėjo pareigos papildomai jo apklausti ar atlikti kitus procesinius veiksmus, kurie galimi tik pradėjus administracinio nusižengimo teiseną. Akivaizdu, kad bendravimas tarp šalių, kaip pats pareiškėjas nurodo savo skunde, dėl vykstančio civilinės bylos nagrinėjimo yra įtemptas. Vis tik vienas iš pagrindinių, fundamentalių administracinių nusižengimų bylų teisenos principų yra teisėtumas, kuris, be kita ko, reiškia, jog negalima plečiamai aiškinti administracinę atsakomybę numatančius teisės aktus (teisės normas) ir taikyti administracinę atsakomybę plačiau negu ją nustatė (apibrėžė) įstatymų leidėjas. Šiuo atveju vien aplinkybė, kad pareiškėjo netenkina jo ir vaiko motinos tarpusavio bendravimas, nėra pagrindas pripažinti, kad ji padarė administracinį nusižengimą. Tuo tarpu kiti skundo argumentai (tiek dėl nesutarimo dėl neįvykusių skambučių/susitikimų kompensavimo, vaiko motinos nusižengimo bendradarbiauti ir kt.) laikytini deklaratyvaus pobūdžio ir siekiu bet kokiomis priemonėmis inicijuoti administracinio nusižengimo teiseną. Šią išvadą sustiprina ir pareiškėjo kreipimaisi į bendrąjį pagalbos centrą, kurie iš esmės patvirtina tik įtemptus ir konfliktinius santykius vykstančios civilinės bylos nagrinėjimo kontekste, o ne siekį pranešti apie padarytą administracinį nusižengimą, veikiant geriausiems mažamečio vaiko interesais. VAT vertinimu, nagrinėjamu atveju buvo pagrįstai priimtas sprendimas atsisakyti pradėti administracinio nusižengimo teiseną ir nėra pagrindo grąžinti pareiškėjo skundo Tarnybai nagrinėti iš naujo, todėl skundžiama VMAT 2025-10-13 nutartis yra paliekama nepakeista.

Taip pat remiantis šioje byloje Komisijai pateikta medžiaga nustatyta, jog VMAT 2025-10-06 nutartyje civilinėje byloje (*duomenys neskelbtini*), kuri priimta išnagrinėjus pareiškėjo skundą dėl antstolio veiksmų atsisakant priimti vykdomuosius dokumentus, nurodyta, jog: tarp pareiškėjo ir motinos yra susiklostę įtempti, konfliktiniai santykiai. Pareiškėjo įsitikinimu, motina piktybiškai pažeidžia teismo nustatytą tėvo bendravimo su vaiku sąlygą, anot jo, skolininkė privalo imtis priemonių

raminti vaiką, sklandžiam vaiko ir pareiškėjo bendravimui nuotoliniu būdu užtikrinti, vaiko verkimas nelaikytina objektyvia priežastimi nutraukti pokalbį minėtos nutarties prasme. Tuo tarpu motinos nuomone, teismo nutartis nenustato pareigos motinai viso pokalbio metu fiziškai užimti vaiką ar jį raminti, o pokalbio trukmė akivaizdžiai turi būti derinama prie vaiko amžiaus, emocinės ir fizinės būklės. Šios pozicijos laikėsi ir antstoliai atmesdami pareiškėjo skundus. Teismo vertinimu, antstoliai išsamiai išnagrinėjo pareiškėjo prašymus ir, įvertinę turimus duomenis, pagrįstai priėmė skundžiamus patvarkymus, teismas sutinka su skundžiamų antstolių patvarkymų argumentacija ir jos nekartoja. Teismas konstatavo, kad byloje nėra duomenų, kurių pagrindu būtų galima teigti, kad teismo nutartis buvo nevykdoma dėl motinos kaltės. Priešingai – byloje esantys duomenys patvirtina, kad ji, remiantis byloje esančiais duomenimis, pasodindama vaiką jam komfortiškoje vietoje, organizuodama sklandžius tėvo ir vaiko elektroninių ryšių priemonėmis vykusius pokalbius, tinkamai įgyvendina VMAT 2025-05-16 nutarties pareigą. Teismas atkreipė dėmesį, kad šioje nutartyje teismas nustatė laiką, kuriuo pareiškėjas turi teisę pasiimti vaiką iš jo buvimo vietos. Veikiant išskirtinai vaiko interesais, teismas skatina vaiko tėvą pasinaudoti šia jam suteikta teise.

VAAT 2026-04-02 nutartimi civilinėje byloje Nr. e2S-325-603/2026 paliko galioti minėtą VMAT 2025-10-06 nutartį.

Nors minėtos VMAT ir VAT nutartys priimtose jau po 2025-09-03 Sprendimo priėmimo, jie papildomai pagrindžia atlikus vaiko situacijos vertinimą 2025-09-03 Sprendime padarytas išvadas.

Atitinkamai pasisakydama dėl pareiškėjo argumentų, kad vaiko situacijos vertinimo metu nebuvo surinkta visa reikiama informacija, o 2025-09-03 Sprendime remiamasi Centro duomenimis bei vaizdo ir garso įrašais, kurie pareiškėjui nebuvo pateikti, Komisija pažymi, jog nagrinėjamu atveju pritartina tiek Skyriaus, tiek Tarnybos 2025-11-17 bei 2026-02-05 Sprendimuose pateiktam išsamiam vertinimui (kuris jau aprašytas šiame Komisijos sprendime). Kaip minėta, vaiko situacijos vertinimas buvo atliktas pakartotinai, nes nustatyta, kad vaiko tėvas nebuvo išklaustas. Pareiškėjas buvo informuotas apie pranešimus, o tai, kad jam nebuvo pateikti vaizdo ir audio įrašai, nereiškia, kad 2025-09-03 Sprendimas yra neteisėtas. Jis savo teisę dėl informacijos jam nepateikimo gali ginti teisės aktų nustatyta tvarka. Tuo tarpu, akivaizdu, kad vaiko situacijos vertinimo metu nėra įmanoma ir būtina visko aprašyti (ypač turint mintyje, kad nusiskundimų, pateiktų Skyriui, kiekis yra nemažas) – Skyriaus specialistė bendravo su tėvais, juos išklausė, vertino pateiktą informaciją vaiko teisių pažeidimo kontekste. Be to, Sprendimuose taip pat nurodyta, jog Skyriaus vyriausioji specialistė paaiškino, kad asmeniškai nepažįsta nei vienos iš šalių ir nėra suinteresuota tarp tėvų nagrinėjamų ginčų baigtimi. Tai paneigiančių duomenų pareiškėjas su skundu nei Komisijai, nei Skyriui (Tarnybai) nepateikė.

Komisija taip pat atskirai pažymi, kad šioje nagrinėjamoje byloje nustatyta, jog 2025-09-03 Sprendime rizikos veiksnys (25.3.9. kiti galimi vaiko teisių ir teisėtų interesų pažeidimai) nustatytas vaiko tėvui, remiantis jam paslaugas teikiančios specialistės pateikta informacija, kad darbas su paslaugų gavėju – vaiko tėvu – nevyksta, jis nebendradarbiauja, neįsiklauso į specialistų nuomones, atsisako priimti pagalbą, visų pokalbių metu teikia tik savo poziciją/nuomonę, nemotyvuotas priimti pagalbą. Tuo tarpu, kaip nurodyta Tarnybos 2026-02-05 Sprendime, Tarnyba vertino, kad Aprašo 25.3.9 papunktyje įtvirtinto pareiškėjo atžvilgiu nustatyto rizikos veiksnio faktinės aplinkybės pagrindžiančių duomenų, susijusių su pareiškėjo veiksmais (ne)priimant inicijuotą pagalbą gavimo data bei forma nėra aiški. Įrodymų, patvirtinančių, jog Skyriui Centro atstovė būtų nurodžiusi 2025-09-03 Sprendime minimas aplinkybes, Komisijai taip pat nepateikta. Tačiau Komisija sutinka su Tarnybos pozicija, jog nustatyti šio rizikos veiksnio trūkumai savaime nesuponuoja pagrindo keisti ar panaikinti 2025-09-03 Sprendimo rezultato, nes net ir eliminavus minėtą rizikos veiksnį, kiti nustatyti rizikos veiksniai, vertinant jų visumą, yra pakankami pagrįsti priimti sprendimą dėl būtinybės vertinti pagalbą vaikui ir (ar) šeimai poreikį. Be to, kaip jau minėta šiame Komisijos sprendime, rizikos faktoriaus nustatymas teisinių pasekmių požiūriu pareiškėjui savaime nėra reikšmingas, nes neigiamų pasekmių (administracinės atsakomybės ar pan.) dėl šio faktoriaus nustatymo nekilo.

Vertinant 2025-11-17 bei Tarnybos 2026-05-02 sprendimų turinį išsamumo ir pagrįstumo prasme, Komisija daro išvadą, jog pastarieji atitinka VAI 10 straipsnio 5 dalies 5, 6 punkto reikalavimus. Juose pateikta pozicija išdėstyta itin išsamiai ir tinkamai įvertinus iš esmės visus pareiškėjo argumentus,

o Komisija, išanalizavusi tiek pateiktą medžiagą, tiek bylos šalių paaiškinimus, neturi jokio pagrindo tokiai pozicijai nepritarti. Nors pareiškėjas prašo įpareigoti iš naujo išnagrinėti jo 2025-06-27 skundą, taip pat vaiko motinos nuo 2025-06-27 iki 2025-07-15 pateiktus pranešimus, akivaizdu, kad jie buvo išnagrinėti tinkamai, todėl tenkinti šių išvestinių reikalavimų taip pat nėra pagrindo.

Dėl pareiškėjo teiginio, jog būtinas Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įsikišimas ir šios situacijos nešališkas objektyvus teisinis įvertinimas, Komisija paaiškina, jog pareiškėjas turi teisę kreiptis į Vaiko teisių apsaugos kontrolierių Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstatymo nustatyta tvarka.

Bylos šalys procesiniuose dokumentuose išdėstė daugiau argumentų, tačiau, Komisijos nuomone, jie neturi įtakos šiame sprendime padarytos išvados, todėl dėl jų detaliau Komisija šiame sprendime nepasisako. Pagal LVAT praktiką, teismo (nagrinėjamu atveju Komisijos) pareiga motyvuoti priimtą sprendimą nėra suprantama kaip reikalavimas detaliam atsakymui į kiekvieną argumentą.

Byloje esanti informacija yra susijusi su nepilnamečio asmens, kurio tapatybė yra žinoma, specialių kategorijų asmens duomenimis, susijusiems su asmens sveikata. Komisija pažymi, kad jos veiklą reglamentuojantys teisės aktai nenumato teisės pripažinti nagrinėjamos bylos medžiagos (jos dalies) nevieša (neteikiama susipažinti ir daryti kopijų proceso dalyviams). Pagal įstatymo analogiją vadovaujamosi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 14 straipsnio 2 dalimi, kurioje nustatyta, kad teismas turi teisę proceso dalyvių prašymu ar savo iniciatyva motyvuota nutartimi nustatyti, kad bylos medžiaga ar jos dalis yra nevieša, kai reikia apsaugoti žmogaus asmens, jo privataus gyvenimo ir nuosavybės slaptumą, informacijos apie asmens sveikatą konfidencialumą, taip pat jeigu yra rimtas pagrindas manyti, kad bus atskleista valstybės, tarnybos, profesinė ar komercinė paslaptis. Komisija, įvertinusi tai, kad didžiąją bylos medžiagos dalį sudaro asmens duomenys, susiję su nepilnamečiu asmeniu, siekdama apsaugoti informacijos konfidencialumą, sprendžia, kad visa nagrinėjamo administracinio ginčo bylos medžiaga pripažintina nevieša, neteikiant jos susipažinti ar kopijuoti byloje nedalyvavusiems asmenims.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, pagal įstatymo analogiją Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 14 straipsnio 2 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Visą administracinio ginčo bylos medžiagą pripažinti nevieša ir neteiktina susipažinti ar kopijuoti byloje nedalyvavusiems asmenims.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė
Komisijos nariai

Inga Lipnickienė
Vytautas Kurpuvesas
Inga Morkvėnienė